

PROJEKTS PĒDAS

...un nav lielākas vērtības uz pasaules, kā viss, kas ir dzīvs...

Agnese Pole (12 g.)
Tukuma raj. Džūkstes v-sk

Informācija: 9835605; www.pedas.lv

**PROJEKTS PĒDAS
rudens sezonas
TALKU GRAFIKS**

sadarbībā ar Rīgas domi un Hansabanku

Trešdiena, 14. septembris 16.00

Daugavas krasts Pulcēšanās Daugavas krastā (orientieris - Maskavas 326)

Sestdiena, 17. septembris 10.00

Sadarbībā ar Zaļo punktu un Žaļās plaukstas klubu

Gaiļezers Pulcēšanās 14. trolejbusa un 5. autobusa galapunktā

Sestdiena, 17. septembris 11.00

Atbalstot domu biedru grupu „Tiri meži”

Melluži Pulcēšanās Mellužos, Puķu ielas galā

Trešdiena, 21. septembris 16.00

Juglas ezera krasts Pulcēšanās pie Juglas Centra

Ceturtdiena, 22. septembris 16.00

Anniņmuižas parks un mežs Pulcēšanās pie tenisa kortiem, parkā

Trešdiena, 28. septembris 16.00

Ziepniekkalns Pulcēšanās pie Ziepniekkalna tirdziņa

Sestdiena, 1. oktobris

Liepāja, Karaosta

Sestdiena, 15. oktobris

Cēsis, Gaujas krasts

Tuvākā informācija mājas lapā www.pedas.lv un pa tel. 9835605

Vai vēlies saņemt 3000 Ls mēnesī un apmaksātu atvaiļinājumu siltajās zemēs?

Tad varbūt šis darbs nav gluži priekš tevis! Bet varbūt, lai dabūtu tādu darbu, ir nepieciešama neliela pieredze?

"Projekts Pēdas" aicina jauniešus klūt par skolu un augstskolu koordinatoriem!!!!

Tev būs iespēja:

- ievērojami paplašināt savu kontaktu loku;
- attīstīt prezentācijas un sevis pasniegšanas prasmes;
- gūt pieredzi dažādu interesantu pasākumu organizēšanā;
- realizēt savu radošo potenciālu;
- gūt daudz prieka iesaistoties PP "trakajā" darba grupā;
- gūt gandarijumu par labiem darbiņiem.

Ja tu esi:

- enerģisks;
- aizrautīgs, ar spēju pārliecīnāt citus;
- ar vēlmi darboties un attīstīties;
- radošs un patstāvīgi domājošs;
- ar zaļu domāšanu;
- vai vienkārši unikāls kadrs, bez kura mēs nevarētu darboties

Tad sūti savu pieteikumu ar norādi "koordinators" uz elina.pinta@pedas.lv

Autore: Elīna Pinta

3. decembrī Olimpiskajā Skonto hallē!

Visi, kuri piedalījās, piedalās un vēl piedalīsies Pēdu pasākumos un saņems ieejas kartes uz šo pasākumu.

Kā arī pārējie, kuri grib iztērēt 2 Ls.-

Tiek aicināti apmeklēt Projekts Pēdas NOSLĒGUMA PASĀKUMU!

Tur būs:

Izstāde: „Es mīlu savu planētu”

kurā aicinām piedalīties visas skolas. Izstādes dalībniekiem brīvbiljetes.

Pieteikumus sūtit uz Latvijas Sporta muzeju, Arnitai Tokai, ar norādi Pēdu konkursam. Alksnāja iela 7/9, Rīga, LV-1050, tālr. 7225127, 7211365, e-pasts: sportmuz@latnet.lv

Sporta atrakcijas

ar Latvijas olimpiešu līdzdalību.

Jauno rokgrupu konkurss:

II tūre un FINĀLS! (Nāc atbalsti savu grupu!) Konkursā piedalās grupas no visām Latvijas augstskolām.

Būs koncerts, apbalvošana, karaoke konkurss un citas lietas!

Tu esи gaidīts! Nenokavē un saņem brīvbiljeti kādā no talkām!

INTERVIJĀ

Vai tīri meži ir ekstra?

"Kad es gar Gauju eju pa mežu, ir sajūta, ka pastaigājos pa Getliņiem. Un sēnojot vienmēr iznāk salasīt ne tikai sēnes, bet arī maisu ar atkritumiem," stāsta **Liene Voina**, kas darbojas domubiedru grupā "Tīri meži". Šajā grupā apvienojās ārstes **Ilzes Aizsīlnieces** draugi un paziņas, kas jau vairākus gadus klusinām talko Klapkalnciemā. I.A. norāda, ka "Talkas ir viena lieta. Ja tās netaisa lielas, var savākties paziņu pulcīš un sadarbībā ar pašvaldību sakopt kādu vietīju. Daudz svarīgāk ir mēģināt izmainīt sabiedrības attieksmi pret apkārtējo vidi kopumā." Tāpēc šogad viji nolēma noskaidrot, kuras organizācijas ir atbildīgas par apkārtējās vides tīribu, lai kopā mēģinātu izprast pastāvošā vides piesārņojuma iemeslus un rastu problēmu risinājumus.

"Skaidrs, ka vides jautājumi jārisina valstiskā līmenī – tā Ilze Aizsīlniece. "Protams, Latvijā pastāv attiecīga likumdošana, bet daja no noteikumiem nestrādā. Varbūt sabiedrībai jābūt aktīvākai un jāprasā kāpēc tie nedarbojas? Tomēr ar vidi saistītie jautājumi ir diezgan sarežģīti, jo nav vienas vienīgas organizācijas, no kurās prasīt atbildību un ar kuru sadarboties. Pavisam reāls piemērs. Autobraucējs pa logu izmet pudeli. Ceļmalas atrodas Satiksmes ministrijas paspārnē. Ar laiku pudeli vējš iepūš mežā, kas ir Lauksaimniecības ministrijas pārvaldībā. Savukārt pašvaldībām jāseko līdzi, lai neapdomīgi iedzīvotāji atkritumus neizvestu no mājām un neatstātu mežos. Uz to attiecas noteikti likumi, par ko atbild Tieslietu ministrija. Tātad visiem ir jāsadarbojas, lai panāktu vēlamo rezultātu."

Tāpēc mēs noorganizējām informatīvu diskusiju, kurā uzaicinājām piedalīties dažādas vides organizācijas. Bez tam iedzīvotājiem 4 nedēļas bija iespēja zvanīt un sūtīt vēstules, ziņojot par piesārņotām vietām. Jāsaka, mēs sastapāmies ar lielu atsaucību no daudzu organizāciju un uzņēmumu pusēs. Par to arī esam ļoti pateicīgi izdevniecībai *Santa*, avizei *Diena*, *Latvijas 1. radio*. Izveidojās lieliska sadarbība ar *Latvijas Valsts mežiem*, *Zalo Punktu*, *Hoetiku*, *Parnasu* tāpat kā ar vairākām ministrijām. Arī dzan iedzīvotāju atsaucība bija diezgan laba. Taču vairāk saņemām vēstules un zvanus par to, cik daudzas vietas būt jāsakop, nekā solījumu Jā, mēs arī piedalīsimies talkā! Bet arī par ziņošanu esam ļoti iepriecināti, jo varam informēt attiecīgās organizācijas, lai tās var mērķtiecīgāk rikoties. Savukārt, diskusijas rezultātā vides ministrs Raimonds Vējonis pastiprinās kontroles mehānismu un sekmēs pašvaldību pieeju Eiropas Savienības līdzekļiem. Pašvaldību ministrs apņēmās veicināt administratīvo noteikumu ieviešanu pašvaldībās, kas sakārtotu atkritumu apsaimniekošanu. Tieslietu ministrs apsolīja tikties ar Izglītības ministru un pārskatīt tieslietu aktus.

Ja mēs visi kaut ko darītu lietas labā, tad gūtu daudz labākus rezultātus. Tāpēc aicinām visus uz talku 17. septembrī Mellužos pulkst. 11.00. Pulcēšanās Puķu ielas galā. Tiks nodrošināti maisi un atkritumu izvešana, taču vēlams nemt līdzi cīmdu, palīgrūķus un labu garastāvokli! Ideālais variants izskatās tāds: pēc 5 gadiem mēs uz mežu iesim vākt nevis gružus, bet, piemēram, aizvākt vecos zarus vai stādīt kociņus.

Domu biedru grupa "Tīri meži" jau vairākus gadus lielākā un mazākā draugu un paziņu pulkā dodas tīrīt mežus un jūras piekrasti Latvijā. Diemžēl nācās novērot, ka atkritumi nevis pazūd no mežiem, bet gan arvien savairojas. Šogad nolēmām aicināt visus Latvijas iedzīvotājus, kuriem nav vienlaga, kas notiek ārpus viņu namdurvīm, pievienoties tām organizācijām, kas Latvijā jau organizē dabas sakopšanas talkas, vai pašiem savā pilsētā un pagastā būt aktīvākiem. Jūnija beigās ar redakcijas "Santa" atbalstu uzsākām informatīvu kampaņu, lai mainītu sabiedrības attieksmi pret dabas piesārņošanas problēmām. Piecu nedēļu garumā saņemām telefona zvanus un vēstules uz e-pastu no Latvijas iedzīvotājiem par nekārtībām Latvijas mežos un jūras krastā. Vēstules bija dažādas saņemām informāciju par to, kuriem mežiem steidzami jādodas palīgā, pieteicās talku koordinatori, bija arī daudz zvanu un vēstulu, kurās tika pausts viedoklis, cik briesmīga un nelabojama ir situācija mežos Latvijā.

12.08.05 notika diskusija ar atbildīgo ministru un citu organizāciju pārstāvjiem, kurā mēģinājām saprast, kas vēl būtu jāsakārto likumdošanā, pašvaldību un nozares iestāžu darbībā, lai situācija uzlābotos. 13.08.05 notika talkas tajas Latvijas vietas, kur pašvaldības vai iedzīvotāji bija pieteikušies paši tās koordinēt un organizēt. Talkas notika sadarbībā ar A/S "Latvijas valsts meži" un "Zalo punktu", A/S "L&T Hoetika", SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošas asociācija" un SIA "Kurzemes ainava".

Domu biedru grupa "Tīri meži" turpinās piedalīties akcijās, ko organizē citas organizācijas, lai aicinātu Latvijas iedzīvotājus piedalīties dabas sakopšanas talkās un aktivāk vērsties pret tiem, kas nesaudzē dabu.

Kā radās ideja par atkritumu šķirošanu? Problema - risinājums - mērķi

Kuram gan nepatik iegādāties saldumus skaistā, krāsainā iepakojumā vai limonādes praktiskās plastmasas pudenēs?! Tā domāja arī daudzi citi Eiropas iedzīvotāji, un tādēļ jau 90. gados iedzīvotāji radītai atkritumu bija sasniegusi milzīgus apmērus. Cilvēki saprata, ka ja tā turpināsies, tad drīz vien atkritumus vairs nebūs kur likt. Līdz ar to radās doma, ka vismaz daļu no atkritumiem var nevis vienkārši aprakt vai sadedzināt, bet gan pārstrādāt un izmantot vēlreiz. Vieni no visvienkāršāk pārstrādājamajiem atkritumiem izrādījās iepakojums.

Tā 90. gados Vācijā aizsākās Zajā punkta darbība. Organizācija par savu darba uzdevumu izvirzīja izveidot sistēmu, kurā cilvēku radītais iepakojums tiek savākts un pārstrādāts. Šajā sistēmā tika iesaistīti gan uzņēmēji, gan pašvaldības, gan iedzīvotāji, gan atkritumu apsaimniekošanas operatori un pārstrādes rūpniecības.

Latvijas mājsaimniecību atkritumi un iepakojums

Katra gadu Latvijā uzkrājas 600 000 - 700 000 tonnu atkritumu, no kuriem 70% ir mājsaimniecības atkritumi jeb tie, ko rada cilvēks. No cilvēku radītajiem atkritumiem tikai 70% tiek noglabāti atkritumu poligonos, pārējie 30% nonāk dabā. Veicot vienkāršus matemātiskus aprēķinus var izsecināt, ka, ja situācija neuzlabosies, tad 2010. gadā Latvijas mežos un pļavās atradīsies līdz pat 1 260 000 tonnu sadzīves atkritumu.

Kāpēc būtu jāšķiro un jāpārstrādā iepakojums?

Runājot par ieguvumiem, ir vairāki iemesli, kāpēc ir izdevīgi un svarīgi šķirot un pārstrādāt iepakojumu.

- *Pirmkārt*, atšķirojot iepakojumu no pārējiem sadzīves atkritumiem, mēs samazinām kopējo atkritumu daudzumu, kas nonāk dabā. Iepakojums sastāda ~30% no mājsaimniecības atkritumiem.
- *Otrkārt*, atšķirojot iepakojumu no kopējiem atkritumiem, mēs samazinām arī ikmēnei mājsaimniecības izdevumus par atkritumu izvešanu - par izvestajiem atkritumu kilogramiem ir jāmaksā, bet par sašķiroto un attiecīgajos konteineros iemestu iepakojumu nav.
- *Treškārt*, otrreizēja iepakojuma materiālu pārstrāde lauj taupīt enerģiju un dabas resursus. Piemēram, pārstrādei nodotais stikls kūst pie zemākas temperatūras nekā nepieciešamas pirmreizējā stikla ražošanai. Tāpēc stikla pārstrādei vajadzīgā enerģija ir par 32% mazāka. Savukārt viena tonna otrreizēja izmantota papīra izglābj 14 kokus.

Interesanti fakti

 14 koku = 1 t papīra	 x 27 =	 27 PET pudeles = 1 džemperis
No PET pudenēm izgatavo vairākus produktus, tostarp tekstīšķiedru, no kurās rāzo džemperus, T-kreklus, polsterētas segas, paklājus u.c. lietas.		
100 t = 100 t		
100 tonnas stikla = 100 tonnas jauna stikla Pārstrādājot izlietoto stikla iepakojumu, iegūst jaunu stiklu, kas pēc savām īpašībām neatšķiras no pirmreizēji izgatavota stikla iepakojuma. Turklati stikla atkārtotā pārstrāde ir bezgalīga.		

Kā pareizi šķirot?

Lai varētu sekmīgi nodrošināt izlietotā iepakojuma savākšanu un pārstrādi, iepakojumu nepieciešams savākt atsevišķi no pārējiem sadzīves atkritumiem, izmetot to speciālos konteineros. Atkarībā no situācijas katrā pilsētā, tiek uzstādīti 2 tipu izlietotā iepakojuma šķirošanas konteineri: trīs krāsu konteineri vai dzelteni zvanveida konteineri.

Ja tavā pilsētā ir uzstādīti trīs krāsu šķirošanas konteineri, tad, katrai no tiem ir paredzēts noteiktam iepakojuma veidam:

Zilais konteineris ir paredzēts papīram un kartonam tajā **drīkst** mest saplacinātas piena un sulas pakas, saplacinātas kartona kastes un kārbas, avīzes, žurnālus. Tajā **nedrīkst** mest netīru un slapju iepakojumu!

Dzeltenais konteineris ir paredzēts plastmasai tajā **drīkst** mest plastmasas kanniņas, saplacinātas PET pudeles, šampūna pudeles, plastmasas jogurta trauciņus, polietilēna maisiņus. Tajā **nedrīkst** mest rotāļietas, sadzīves preces.

Zaļais konteineris ir paredzēts stiklam tajā **drīkst** mest burkas un pudeles. Tajā **nedrīkst** mest logu stiklu, spoguļus un traukus!

Ja tavā pilsētā ir uzstādīti dzeltenie zvanveida konteineri, tad tajos vari droši mest visa veida izlietoto iepakojumu - saplacinātas kartona kastes, polietilēna maisiņus, saplacinātas PET pudeles, stikla burkas, saplacinātas sulas pakas utt. Atkritumu apsaimniekotājs šo iepakojumu savāks un pirms nodošanas pārstrādei uz īpašas šķirošanas līnijas atdalīs dažādos iepakojuma materiālus - papīru, plastmasu un stiklu.

Atceries:

!!! konteineri jāmet tikai tukšs iepakojums.

!!! iepakojumu pirms tam vēlams izskalot, lai tajā palikušas pārtikas produktu atliekas nesāktu bojāties un neizplatītu nepatīkamu aromātu.

!!! Papīra kastes, pakas kā arī PET pudeles pirms izmēšanas konteinerā saplaci.

PĒTĪJUMS

Ik dienu Latvijas zaļais punkts saņem jautājumus no iedzīvotājiem par to, ko iesākt ar atkritumiem.

Jautājums:

Tā arī nesaprotu, kur jāmet polietilēna maisiņi un čipsu pakas?

Atbilde:

Gan maisiņi, gan čipsu pakas metamas plastmasai paredzētajā dzeltenajā konteinerā.

Jautājums:

Kurā konteinerā mest kartupeļu mizas?

Atbilde:

Mizas metamas kopējo sadzīves atkritumu konteinerā.

Jautājums:

Kur lai met metāla konservu bundžas?

Atbilde:

Konservu kārbas metamas dzeltenajā zvanveida konteinerā visa veida iepakojumam. Vietās, kur nav pieejams konteineris visa veida iepakojumam, metāla kārbas metamas dzeltenajā, plastmasas iepakojumam paredzētajā konteinerā.

Jautājums:

Kas jādara pirms piena paku iemešanas konteinerā??

Atbilde:

Jāizskalo, jāizžāvē, jāsaplacinā.

Jautājums:

Mūsu ģimene šķiro atkritumus un met tos tiem noteiktajā atkritumu konteinerā. Bet atkritumu savācējašina visus atkritumus (nešķirojot) samet vienā mašīnā. Kādā tad jēga šķirot?

Atbilde:

Parasti šādi notiek tad, ja dalītās vākšanas konteineros atrodamais materiāls ir ar lieliem atkritumu piemaisījumiem un nepieciešama materiāla pāršķirošana. Savācējašina nogādā konteineru saturu uz "pirmprādzi" - ipašām šķirošanas līnijām, kur tiek atdalīti atkritumu piemaisījumi, kā arī iepakojums sašķirots pa to veidiem un krāsām (piemēram, atšķirotas baltās, zaļās un brūnās PET pudeles, u.tml).

Jautājums:

Ei labprāt šķirotu atkritumus, bet nekur tuvumā nav zaļā punkta atkritumu konteineru. Ar ko man jārunā lai šādi konteineri tiktu uzstādīti arī pie mūsu daudzdzīvokļu mājas?

Atbilde:

Ja tuvākajā apkārtējā nav pieejami iepakojuma šķirošanas konteineri, tad Jums ir jāuzņemas iniciatīva un jāmaiņas iestādītā pašvaldībai vai vietējam atkritumu apsaimniekošanas operatoram par iespējām šādus konteinerus uzstādīt!

Jautājums:

Kas ir PET?

Atbilde:

PET ir saīsinājums no jēdziena "Polietilēnteraftalāts".

Jautājums:

Darba cenšamies šķirot papīrus, krāt makulatūru, bet ne vienmēr pieteik pacietības izraut ara skavas. Vai tas traucē papīra pārstrādei?

Atbilde:

Nē, pārstrādei tas netraucē, jo pārstrādes procesā papīrs tiek šķidināts un ne-papīra frakcijas - atdalītas no papīra masas.

Jautājums:

Man mājās ir sakrājušās izlietotās baterijas. Esmu dzirdējis ka ārā tās mest nedrīkst, bet, kur lai es tās lieku?

Atbilde:

Pareizi, izlietotās baterijas pieder pie bīstamajiem atkritumiem un tās nedrīkst mest pie kopējiem atkritumiem. Latvijas likumdošana paredz, ka tirgotājam, kurš tirgo baterijas, ir bez maksas jānodrošina izlietoto bateriju pieņemšana no patēriņtāja, tāpēc meklējiet izlietoto bateriju savākšanas konteinerus bateriju tirgošanas vietās!

Zaļais punkts Latvijā un pasaule

Latvijas Zaļais punkts (LZP) ir dibināts 2000.gada 11.janvārī un ir pirmā organizācija Austrumeiropā, kas sāka veidot vienotu sistēmu izlietotā iepakojuma vākšanai, apsaimniekošanai un pārstrādei.

LZP ir pasaules Zalo punktu apvienības *Pro Europe* biedrs, kurā apvienojušies vairāk nekā 25 valstu pārstāvji. Daļība šajā organizācijā nozīmē arī to, ka LZP vienīgajam ir Zaļā punkta preču zīmes lietošanas tiesības Latvijas teritorijā.

2002. gada 1. jūlijā spēkā stājās *lepkojuma likums* un tas nosaka, ka Latvijas iepakotāji - ražotāji, importētāji un tirgotāji - ir atbildīgi par viņu radītā iepakojuma atpakaļ savākšanu un pārstrādi. Lai varētu realizēt normatīvajos aktos noteiktās prasības iepakotājiem ir divas iespējas - pašiem veikt iepakojuma apsaimniekošanu vai slēgt līgumu ar organizāciju, piemēram, Latvijas Zalo punktu, kas šīs prasības realizē uzņēmumu vietā. Zaļā punkta zīme uz preces apliecinā ražotāja atbildību par tās iepakojuma tālāko likteni, proti - tiesības šādi markēt savu preci iegūst uzņēmumi, kuri gādā par savas produkcijas izlietotā iepakojuma savākšanu.

Lai nodrošinātu, ka šī izlietotā iepakojuma atpakaļ savākšanās un pārstrādes sistēma darbojas un tiek nemitigi pilnveidota, Latvijas Zaļā punkta darbība ir vērsta vairākos virzienos:

• Iedzīvotāju izglītošana par iespējām un nepieciešamību šķirot izlietoto iepakojumu;

• Sadarbība ar pašvaldībām slēdzot sadarbības līgumus par izlietotā iepakojuma šķirošanas sistēmas ieviešanu konkrētās pašvaldības teritorijā;

• Sadarbība ar iepakotājiem un uzņēmumiem, kuros rodas liels izlietotā iepakojuma daudzums, izglītojot un informējot tos par LR noteiktajām prasībām, kā arī palīdzot šīs prasības realizēt dzīvē;

• Sadarbība ar iepakojuma pārstrādātājiem, slēdzot līgumus par savāktā iepakojuma pārstrādi vai izvešanu un pārstrādi ārzemēs, kā arī piedaloties jaunu pārstrādes rūpnīcu veidošanā.

Sobrīd 22 pašvaldības ir noslēgušas sadarbības līgumus ar LZP, tādā veidā atbalstot izlietotā iepakojuma vākšanas sistēmas izveidi savā teritorijā.

Kādu ietekmi dabā atstātie atkritumi atstāj uz apkārtējo vidi un cilvēku?

Dabā atstātie atkritumi atstāj dažādu ietekmi uz apkārtējo vidi un cilvēku veselību. To nosaka atkritumu daudzums, sastāvs un apsaimniekošanas veids.

Gaisa piesārņojums - saladoties atkritumiem veidojas gāzes, kas nodara kaitējumu ozona slānim, savukārt atkritumu smaka, kuru rada putekļi, tvaiki, gaisā izplūdušo gāzu maišījumi, rada diskomfortu un var arī veicināt astmatisku vai citu alergisku reakciju.

Augsnes un ūdens piesārņojums - ūdenī nokļuvušie slāpeķļa savienojumi pasliktina ūdenstilpes stāvokli (skābekļa trūkums), bet smago metālu savienojuma vielas var būt kancerogēnas un kaitīgi iedarboties uz dažādām cilvēku, dzīvnieku organismu sistēmām.

Mikrobioloģiskais un parazītiskais piesārņojums - ar vēja, insektu un grauzēju palīdzību piesārņojums nokļūst cilvēka organismā izraisot dažādas saslimšanas, piemēram, grauzēji pārnēsā trakumsērgu un trihinelozi.

Cilvēka organismā piesārņojums var arī nokļūt lietojot pārtikā piesārņotu ūdeni vai tajā peldoties, ieelpojot piesārņotas augsnēs putekļus, lietojot pārtikā piesārņotā augsnē augušus augus vai putnus, zivis un dzīvniekus, kas uzņēmuši barību piesārņotā vidē.

Sadzīves atkritumi :

1. A/S "L&T Hoetika", Vietalvas iela 5, Rīga, tālr. 7274874.
2. SIA "Nehlsen-Rīga-Atkritumu saimniecība", Spilvas iela 10a, Rīga, tālr. 7461592.
3. SIA "Eko Rīga", Brīvības iela 85, tālr. 7296564.

Būvniecības atkritumi :

1. SIA "Ljana", Ķertrūdes iela 67-28, Rīga, tālr. 7244287.
2. SIA "Būvgružu pārstrāde", Granīta iela 14, Rīga, tālr. 7250814.
3. SIA "Abari", Biekensalas iela 3, Rīga, tālr. 7627288, mob. 91888312.
4. SIA "Rīdzene", Kalēju iela 52, Rīga, tālr. 7460022, mob. 6002221.
5. SIA "RMT", Kravas iela 7, Rīga, tālr. 7606520, mob. 9506520..

"Zalje" un lielgabarīta atkritumi:

1. SIA "Lapa-Z", Zasulauka iela 13, Rīga, tālr. 7614683.
2. SIA "Riga's Konteinerdienst und Transportserviss", Tērbatas iela 16/18, Rīga, tālr. 7217315.
3. SIA "Sarmas", Dzelzavas iela 79 23, Rīga, mob. 6588724.

Automašīnu nolietotās riepas:

1. SIA " Clean Supply Services", A. Čaka iela 109 38, Rīga, tālr. 7295452, mob. 6178000.
2. SIA " Flegonts", Starta iela 1, Rīga, tālr. 7378772, mob. 9611622.
3. A/S "BAO", Jelgavas iela 36, Rīga, tālr. 7614945.
4. SIA " Krauklītis Pluss L", Nautrēnu iela 12, Rīga, mob. 6213137.

Makulatūra:

1. A/S "L&S Hoetika", Vietalvas iela 5, Rīga, tālr. 7279421, 7279416.
2. SIA "Riork", Krustpils iela 8, Rīga, tālr. 7139731, 7139254, mob. 9101758.
- SIA "Nehlsen-Rīga-Atkritumu saimniecība", Spilvas iela 10a, Rīga, tālr. 7461592.
5. SIA "Juglas papīrs", Nautrēnu iela 12, Rīga, tālr. 7550335; 7800411.
6. SIA "Gofre Baltija", Krustpils iela 149a, Rīga, tālr. 7188665; mob. 9236445.

Metāllūžņi:

1. A/S " Kuusakovski" , Krustpils iela 6, Rīga, tālr. 7249756.
2. SIA " Lemaks", Baltās baznīcas iela 44/46, Rīga, tālr. 7602677, mob. 9624027.
3. SIA "Konti", F. Sadovņikova iela 39a 6, Rīga, tālr. 7343025.

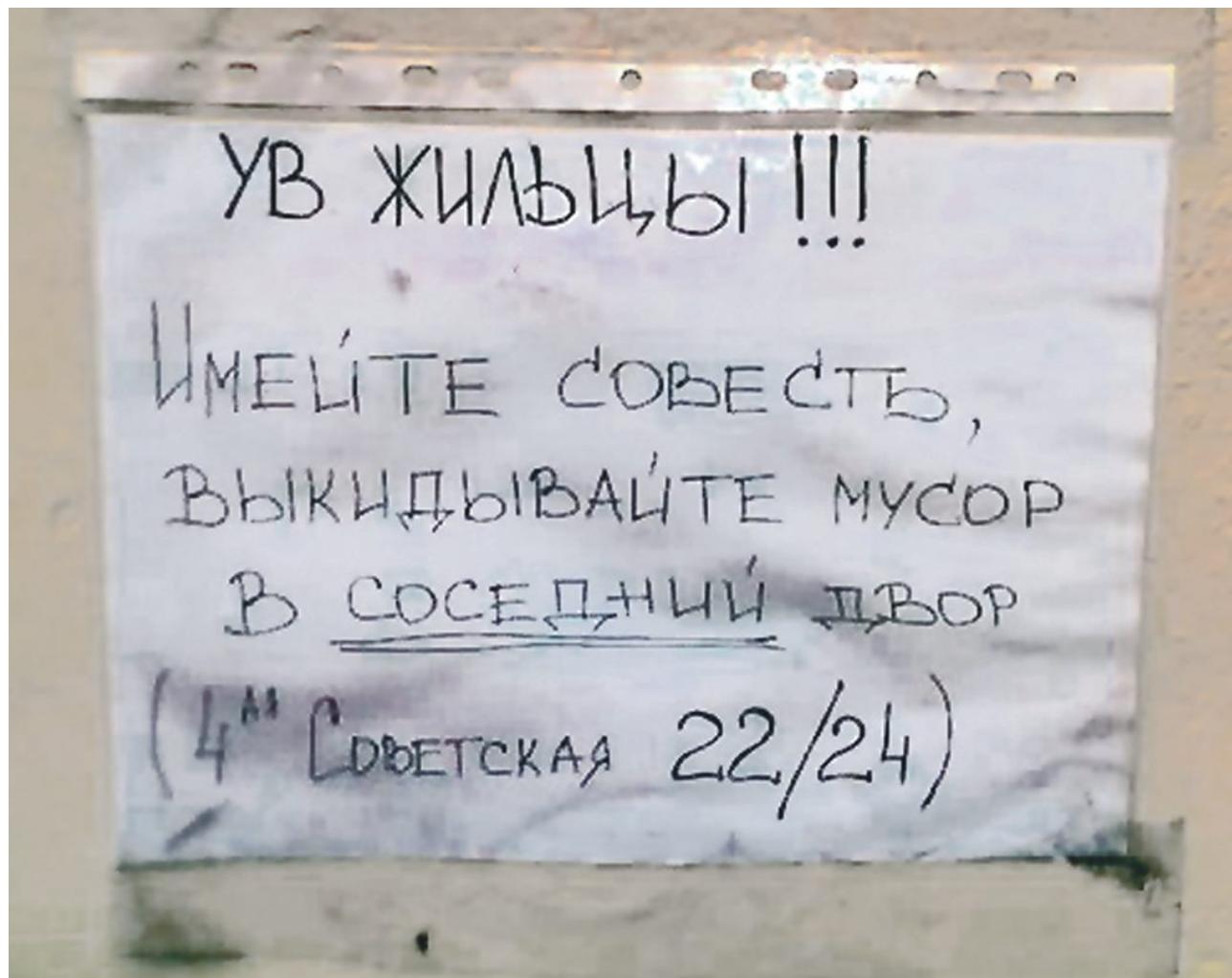
4. SIA " Hanse Schrott Riga Gmbh", Lielā iela 69, Rīga, tālr. 7432539.
5. SIA "RIORK", Krustpils iela 8, Rīga, tālr. 7139731.
6. SIA " BIMETAL ", Kr. Valdemāra iela 151-169, Rīga, tālr. 7451543.

Stikla atkritumi:

1. A/S "Griziņkalns", Narvas iela 2, Rīga, tālr. 7845674, mob. 9-264051.
2. A/S " L&T Hoetika", Vietalvas iela 5, Rīga, tālr. 72794421, 7279416.
3. SIA "Nehlsen-Rīga-Atkritumu saimniecība", Spilvas iela 10a, Rīga, tālr. 7461592.
4. SIA "Eko Reverss", Nautrēnu iela 12.

Plastmasas atkritumi:

1. A/S " L&T Hoetika", Vietalvas iela 5, Rīga, tālr. 7279421, 7279416.
2. SIA "Nehlsen-Rīga-Atkritumu saimniecība", Spilves iela 10a, Rīga, tālr. 7461592.
3. SIA "RIORK", Krustpils iela 8, Rīga, tālr. 7139731, 7139254, mob. 9101758.
4. SIA "Eko Reverss", Nautrēnu iela 12, tālr. 7631152.
5. SIA "PAK Demiks", Kurzemes prospeks 3, Rīga, tālr. 7413416.
6. SIA "APML", Salamandras iela 1, Rīga, tālr. 7524230.

DISKUSIJU KLUBS

Diskusijā piedalās Rīgas domes pārstāvji:
Jānis Birks, Rīgas domes vicemērs;
Ēriks Škapars, Rīgas domes izpildītājs;
Marika Žuravļova, Vides komitejas vadītāja;
Baiba Brigmane, Izglītības, jaunatnes lietu un sporta komitejas priekšsēdētāja.

PP (Projekts Pēdas): Vai atrakciju/šova elementu iesaistīšana talkās ir pareizais veids kā iedzīvotājus piesaistīt talkām?

Jānis Birks: To parādīs laiks. Vispār cilvēku audzināšanai ar teoriju - piemēlot dabu ir slikti - vien ir par maz. Viens no labākajiem veidiem, kā panākt pozitīvu rezultātu, ir likt cilvēkam spriest no paša pieredzes. Tāpēc ir jāmeklē nestrādāta formas un viens no veidiem ir arī "Projekta Pēdas" ietais celš ar atraktīvām talkām. Jebkurš cilvēks, kurš ir savācīs savu maiusu ar izmestajiem atkritumiem, uzreiz pavisam savādāk paskatās uz to problēmu. Šī personīgā pierede piespiež cilvēku domāt par to, ko viņš dara.

Marika Žuravļova: Uzskatu, ka talkās būtu jāpiedalās visiem skolniekiem. Cītādi tiek piesaistīta tikai daļa, varbūt pat tā apzināgāk. Vidi piemēlos tie, kas nekad nav tūrijuši mežus. Kad es biju skolniece, talkas bija obligātas. Taču mēs drīzāk priecājāmies, ka varam iet sakopt parku un neapmeklēt pāris stundas. Rīgas mežos ir tik daudz darāmā. Precīzi nezinu, vai pilsētas sakopšanas darbiem pietiks vajadzīgie finansu līdzekļi. Vai tāpēc dzīvosim netirībā? Kas attiecas uz balvām, tās talkās ir vajadzīgas kā pozitīvs audzinošais moments. Cik zinu, uz to jau arī ir tēmets "Projekta Pēdas" sezonu noslēguma pasākums, uz kuru talkās var nopelnīt brīvbiljetes.

PP: Jā. Turklat sezonas noslēguma pasākums nav domāts tikai kā izklaide. Tajā tiek iekļautas sporta, mākslas un mūzikas aktivitātes, kas veicina jauniešu radošo darbību un fiziskās aktivitātes. PP cenšas iziet ārpus talku organizēšanas robežām.

Marika Žuravļova: Tas ir apsveicami. Savukārt, pašās talkās arīdzan jaunieši var savu brīvo laiku pavadīt ieklērīgi un veselīgi. Jaunajiem nav kur pavadīt savu laiku. Tāpēc vecāki brīnās, ka jaunieši sēž piepūpētos bāros un klubos Vecrīgā. Tiesa arī tas, ka daļa ģimenē never atļauties sūtīt atvases dažādos pulciņos. Tādēj ir izdevīgas PP bezmaksas aktivitātes svaigā gaisā jauniešu kompānijā. Un izmaksas, kas rodas PP, ievērojot apkārtējo dārdzību, nav tik lielas.

Baiba Brigmane: Šāds pasākums (talkas) noteikti nevar būt obligāts. Talka ir joti laba, pozitīva, emocionāla līme, kur cilvēks uzreiz var redzēt no kopā strādāšanas, no kopēja darba šo te rezultātu. Saņem gandarījumu gan par savu, gan citu paveikto, jo cilvēks apzinās, ka viens to nekādi nebūtu padarījis. Nepieciešams, lai nāk līdzi šī gandarījuma sajūta par padarīto, bet tā nevar rasties, kaut ko darot piespiedu kārtā.

PP: Vai talkas ir labs izglītojošais moments? Vai tie, kas talkas laikā ir bijuši iekšā kārtīgā miskaste un to sakopuši, ir saņēmuši to audzinošo momentu?

Baiba Brigmane: Jā, bet, ja tur apkārt būs netirs, tad viņi metīs vienalga. Tā vide, kurā tu atrodies, pievelk un atspoguļo to visu. Ja viens sāk mest, aizmetīs arī piektās un desmitās. Tāpēc tur ir jābūt kādam, kas paseko līdz, lai visu laiku tur būtu sakopts. Ar vienu talku ir par maz. Ja cilvēks piedalās ilgstoši šajā procesā, ja viņš apzinās, cik grūts ir tas darbs - vākt kopā netirumus un mēģināt atjaunot sākuma izskatu dabai, tad viņš varētu sākt saprast.

PP: Projekta darba grupā darbojas studenti un skolnieki. Viņi paši spriež, kas ir nepieciešams, lai jaunietis piedalītos talkā, piemēram, mūzika. Pēc

tā arī PP dalēji vadās talku organizēšanā.

Ēriks Škapars: Es domāju, ka spiežot ar varu jauniešus apmeklēt talkas, var iegūt tieši pretējo efektu. Lai jaunie to darītu labprātīgi, viņus nepieciešams ar kaut ko ieinteresēt. PP celš ir pareizs. Vienkārši norīkojot, ka ir jāiet un jāvāc... nu diez vai viņi tad ies. Attiecībā uz brīvprātīgo nākšanu - bieži vien vecāki iebilst, ka bērns iet uz talku un vāc atkritumus. Ja ģimenē tas šādi tiek ieaudzināts, tad skaidrs, bērni brīvprātīgi uz talku nenāks. Un ja vēl bērns redz, ka vecāki turpat mežā izmet maišinu ar atkritumiem, tad prātīgs rezultāts tur nebūs.

Marika Žuravļova

PP: Kā varētu cilvēkam ieaudzināt mīlestību pret dabu?

B. Brigmane: Bērnam ir jābūt dabā, jāredz tas kukainis, tā sliekne ne tikai zooloģiskajā dārzā un multfilmā, bet arī tur - brīvajā vidē. Un, ja tā nav, nu kā tu ieaudzināsi? Ne no grāmatām. Lai viņš apzinās savu saistību ar dabu, dzīvniekiem.

M. Žuravļova: Milestību never iemācīt, bet izpratni ar nepieciešams veidot tik un tā. Man milestība pret dabu atnāca ar gadiem, caur sevis saprašanu. Kad jaunībā mana māte kopa puķes, es vilēju nagus. (smējas) Pašlaik es pati ar prieku kopju dārzu.

PP.: **Cilvēka prāts vai instinkts - kas ir draudzīgāks videi?** Piemēram, ziloņi, pametot kādu teritoriju, vienmēr atstāj daļu zālumu neapšētu, lai vide varētu atjaunoties.

J. Birks: Zilonim ir 50 reižu vairāk smadzeņu nekā cilvēkam! (smējas) Grūti pateikt, vai tie ir instinkti, kas nosaka šādu rīcību. Man ir bijusi tā iespēja ienirt zem ūdens un pavērot šo zem-ūdens pasauli, kura ir fantastiski organizēta - nav nozīmes, vai to organizē instinkts vai prāts, galvenais, lai viņi paši izdzīvo, nesagandē sevi un pasargā arī citus. Tur tiešām var pamācoties! Manuprāt, nav svarīgi, ko klausīt vairāk - prātu vai instinktu - galvenais, lai netiktu sagandēta apkārtējā vide un pašu veselība.

M. Žuravļova: Cilvēki ir tik tālu aizgājuši no dabas, ka ar instinktīvu rīcību dabas saglabāšanai

vairs nepietiek. Ir jārikojas saskaņā ar prātu!

B. Brigmane: Ja mēs dzīvotu instinktu vadīti, tad mēs dzīvotu alās. Ja prāta nav vai arī ja instinkti nestrādā tā, lai kontrolētu prātu, tad nu nekā. Ir jābūt apzinai, cilvēkam ir emocionāli jāapzinās, ko drīkst un ko nē, kas ir pieņemams un kas nav.

Ē. Škapars: Instinkti jau cilvēks nemestu tos atkritumus mežā, bet tieši prāts liek to darīt, jo tas ir ekonomiskāk, nav jāmaksā par atkritumu izvešanu.

B. Brigmane: Bet tad tas vienkārši ir neatīstīts cilvēks. Ja to dara intelīgenci cilvēki, tad tie ir tādā pašā līmenī, kā alkoholiķi vai cūkas kā tajā reklāmā, ka pārvērtīsies par cūku. Ja mežā ir izmesta viena krava atkritumu, tad izmetīs arī nākamo un tā bezgalīgi. Un tad jau sāk darboties instinkti - ja viens ir izmetis, tad jau te viss notiek, tas ir legalizēti.

Ē. Škapars: Saprātam ir joti liela nozīme, bet negribētos atmetē arī instinktus. Doma par pašsaglabāšanos un vides nepiesārņošanu cilvēkiem piemīt dabiskā kārtā.

PP: Vai cilvēks spēs pielāgoties vides piesārņotībai un izdzīvos jebkuros apstākļos? Jūsu domas par tuvākajiem 100-300 gadiem.

B. Brigmane: Es domāju, ka cilvēce izdzīvos. Mēs jau attiecīgi pielāgojamies - kaut vai tas, ka augam arvien garāki tik īsā laika posmā, līdz ar to arī iekšējie orgāni attiecīgi funkcionē. Ja pie atomreaktora izejas šķirkas būs jāsēž, tad diez vai izdzīvos.

PP: Vai tas attiecīgi uzreiz nerada draudus? Ja cilvēks saprātis, ka viņš var izdzīvot jebkuros apstākļos, tad turpinās piesārņot vidi sev apkārt.

B. Brigmane: Te jau ir vairāk runa par kultūru, mazāk par izdzīvōšanu.

M. Žuravļova: Cilvēks lielā mērā spēs pielāgoties. Veselība dažiem līķus sliktākā, bet cilvēce kopumā izdzīvos. Tam arguments varētu būt tas, kādu pārtiku mēs šodien ēdam - viena vienīga ķīmija! Bet tomēr briesmīgi neslimojam.

J. Birks: Cilvēce pielāgojas ar lieliem zaudējumiem - pasaulē pēdējos gados dramatiski pieauga sa-slimstība ar alerģijām.

M. Žuravļova: Taču pēdējā laikā ir iezīmējusies arī tendence rūpēties par vides saglabāšanu. Manuprāt, notiks divējādi procesi: cilvēce daļēji pielāgos un reizē sāks nopietni domāt par apkārtējo vidi.

Ē. Škapars: Iespējams cilvēces apziņa tiešām mainīties un viņa apstādinās sevis iznīcināšanu, sākdamā rūpēties par dabu. Vai izdzīvos? Jā, domāju, ka spēs pielāgoties.

PP: Vai ticat sargentēliem?

Ē. Škapars: Katram cilvēkam ir savs Sargentēlis un noteikts limits, cik ilgi viņš var atrasties viņa aizsardzībā. Ja persona ļauj prātīgi izmanto enēģēja aizstāvību un daudz riskē, tad mērs kļūst pilns un visdrīzāk vadzis arī lūzīs.

M. Žuravļova: Cilvēki maz zina par tādām lietām, bet es ar tām esmu saskārusies. Dažiem cilvēkiem viņi ir, citiem nav. Tie, kas tic karmai, saprot arī kāpēc tas tār ir un kā darbojas šie likumi.

B. Brigmane: Droši vien, ka ticu. Es noteikti

Ēriks Škapars

viņiem pāri nedarū! Sargeņelis redz, cik labus darbus tu dari, un tad jau arī zina, ko tev vajag iedot, ko nevajag iedot.

PP: Jūs kaut ko arī lūdzat savam Sargeņelim?

B. Brigmāne: Lūgt? Nē, es nemāku lūgt! Paļaujos uz sargeņeli, viņš pats visu zina.

J. Birks: Krievu valodā ir tāds teiciens: *berežonnovo Bog berežot*. Pašam jāmīl un jārūpējas par sevi, savu kermenī, tad arī Sargeņelis stāvēs klāt. Man līdz šim tā arī ir bijis.

PP: Kas jūsu izpratnē kā emocionāli jēdzieni ir "labs" un "slikts"?

M. Žuravļova: Cītešu kādu cilvēku: "Nekas nav slikts, kas mūs nenogalina." Pārējais mūs padara stiprākus un bagātīnu. Bet, protams, ir lietas, kurās ir sliktas, piemēram, apzināti jauna rīcība.

Ē. Škapars: Kaut kas ir labs vai slikts, atkarībā no tā, kā uz to skatās. Man jēdziens "labs" saistās ar veiksmīgu ģimeni. "Slikts" asociējas ar situāciju, kuru es nespēju ieteikt, piemēram, kā tas bija pirms mēneša, kad es kļuvu par apstākļu upuri un nespēju šo situāciju izmaiņīt.

PP: Skatoties pēc Austrumu filozofijas, piemēram, slimība ir mūsu labākais draugs, jo norāda uz kādu mūsu nepareizu rīcību vai domāšanu.

Ē. Škapars: Es piekritu. Slimība ir signāls par to, ka kaut kas dzīvē ir jāmaina.

J. Birks: Manuprāt, nav iespējams novilkst liniju un pateikt - tas ir labs vai slikts. Vērtības mainās. Manā skolas mācību grāmata bija rakstīta pilnīgas mulķības - lai traučētu odu kūniņu veidošanos uz ūdens virsmām, tā ir jāpārlej ar petroleju. (smejas)

PP: Un vēl jāaizdedzina! (smejas) Tātad jauniešus nevajag kodēt, norādot - tas ir labs vai slikts, bet daudz vairāk vajag likt viņiem domāt par sekām.

B. Brigmāne: Labs ir tas, ko es pieņemu, un slikts ir tas, ko es nepieņemu. Manā uztverē "slikti" ir piespiedu mācīšanās, kad bērns pret savu gribu pelna labas atzīmes, diplomus. Kaut gan sabiedrībā tas izskatās cienījami - bērns ļoti labi mācās.

P.P.: Piemēram, situācija. Bērns pārnāk no skolas un ir saņēmis divnieku. Vecāki saka - tu esi slikts, tu nekam nederi. Bet varētu paskaidrot arī savādāk - tā nav traģēdijs, ir attīstības iespējas, jo no divnieka var iet uz trijnieku utt.

B. Brigmāne: Te vienmēr ir jāskatās konteksts. Ja tas bērns ir iepriekšējo nakti pa *diseni* dāvījies, pārnākot no skolas, sāk stāstīt - tie skolotāji atkal neko nesaprot un ieliek man divnieku - tad tā ir samaksa par darbu. Bet savukārt, ja bērns ir mācījies un vienlaikā viņam ir problēmas bijušas kādā pārbaudījumā, tad ir iespēja sevi vēl parādīt. Ja mēs skatāmies uz rezultātu, tad ir slikti un labi. Piemēram, tā pati zagšana nekad nevar būt laba. Ja man nozagā maku, un tas cilvēks dzīvo uz tā rēķina, ka viņš zog regulāri - tas nu nav nekas labs. Varbūt tas ir labi tiem cilvēkiem, kuri ir neuzmanīgi un pamet savas mantas.

Man labs ir tas, ka ģimene var būt kopā, visi var mierīgi pasēdēt, parunāt, kopīgi paest vakariņas vai brokastis.

PP: Ko uzskatāt par 3 visnoderīgākajiem darbiem savā dzīvē?

Ē. Škapars: Tradicionāli vajadzētu izaudzināt dēlu, uzceļt māju un iestādīt koku. Esmu

izaudzinājis 2 dēlus, uzceļis 2 mājas un iestādījis ļoti daudz kokus.

Ir vēl kāda situācija, kad uzskatu - esmu izglībīs cilvēkam dzīvību. Es sēžu automašīnā krustojumā, no stūra griežas ārā trolejbuss un aiz priekšējās mašīnas, kas ir *busīņš*, viena sieviete grib skriet pāri ielai, viņa nerēdz šo trolejbusu. Es skaidri redzu, ka viņa turpinās skriet un paskries zem tā trolejbusa. Tāpēc es no mašīnas uzpīpīnāju viņai, kā rezultātā sieviete uzreiz apstājās un trolejbuss veiksmīgi aizbrauc tālāk.

J. Birks: Noteikti tas, ka es izvēlējos ārsta profesiju, izmācījos un palīdzēju daudziem cilvēkiem. Vēl - esmu iestādījis ginka koku - vienu no vecākajiem kokiem uz planētas. Kad man viņu pirms 3 gadiem uzdāvīnāja, es apskatījos, kāds milzenis ir izaudzis pie Latvijas Universitātes un sāku šaubīties. Bet mani pierunāja, teikdamī, ka manas dzīves laikā viņš visu dāru neaizņemšot. (smejas)

M. Žuravļova: Viena no lietām, ar ko es lepojos ir tā, ka dzīvē apzināti nevienam neko jaunu neesmu nodarijusi. Tāpat izjūtu lepnumu par darbu ar sevi dzīves garumā, kā rezultātā vairs neesmu, piemēram, bikla. Trešā lieta būtu tā, ka es 2 gadus uzņēmu pie sevis mājās kolēģi, kura bija palikusi bez mājvietas, bet kura pat nebija mana draudzene. Es palīdzēju, jo jutu, ka tā vajag.

Baiba Brigmāne

B. Brigmāne: Pirmkārt jau mani bērni - dēls un meita. Nākošais labais darbs - es izveidoju Banku augstskolu, prestižu augstskolu pilnīgi no nekā. Tad trešais darbs, kurš ir iesākts, bet vēl turpinās - sporta laukumi pie Rīgas skolām, jo es ļoti uztraucos par fizisko aktivitāšu trūkumu.

PP: Kādas būtu jūsu trīs vēlēšanās uz tuvākajām 3 dienām?

J. Birks: Pirmā - labi nospēlēt tenisa maču, otrā - izbaudīt paralēlo zemūdens pasaulli kādā Dienvidu jūrā un trešā - lai manam sunītīm sadzīst kēpa. Un vēl - lai Projekts Pēdas sakopoj to mežu, kurā suns sagrieza kāju!

B. Brigmāne: Katru dienu beigt darbu plkst. 18:00. Attiecīgi otrā vēlēšanās - pārējā laikā būt kopā ar bērniem. Trešā? Nu... Vienu dienu varētu ar ūdensmočiem pabraukāt.

P.P.: Varbūt tad labāk kādu jahtu, kuģi, būt Tibetā vai Alpos?

B. Brigmāne: Nē, nē.

P.P.: Varbūt palikt jaunākai, piemēram, par gadiem desmit, divdesmit?

B. Brigmāne: To jau katrā sieviete grib!

P.P.: Nē, ne katrā.

B. Brigmāne: Nu nē, tad tā melo! (smejas) Bet ar tiem *močiem* - tas būtu pats ekstremālākais, prom no Rīgas kādā ezerā uz ūdensmoča pabrukta. Tepat Latvijā, nekādu Šveici man nevajag.

M. Žuravļova: Es parasti nefantazēju, bet vienkārši daru.

Ē. Škapars: Vēlos, lai nelīst lietus, kā arī satikt

patīkamus cilvēkus un nokert Latvijas rekorda līdaku!

PP: Par kādu dzīvnieku jūs vēlētos būt savā nākamajā dzīvē, ja tāda būtu?

M. Žuravļova: Es nevēlos klūt par dzīvnieku. Taču, ja nebūtu citas iespējas, tad par neatkarīgu savvaļas dzīvnieku, piemēram, ērgli. Ērgli ir brīvi savā rīcībā un viņus neviens neizmanto.

Ē. Škapars: Par ziloni. Tas ir liels un gudrs dzīvnieks. Viņa vienīgais ienaidnieks ir cilvēks, faktiski citu viņam nav.

B. Brigmāne: Es jau esmu kaza un nekas cits nevaru būt. (smejas) Esmu dzimus Kazas gadā. Atceros, kā man bērnībā teica: "Ak, tu, kaza tāda!"

J. Birks: Cilvēks jau pēc savas būtības arī ir dzīvnieks. Gribētos cilvēka veidolā pēc pāris tūkstoš gadiem paskatīties, kā ir attīstījusies cilvēce. Tātad, par dzīvnieku vārdā - cilvēks.

PP: Jūsu vēlējums studentiem, skolēniem un "Projektam Pēdas".

M. Žuravļova: Studentiem novēlu atrast to lietu, kas visvairāk interesē, un mācīties zināšanu nevis diploma pēc. Visi gēniji ir darbojušies tajā jomā, kas viņiem visvairāk ir gājusi pie sīrds. Tā ir liela laime izprast savus talentus un tajā jomā darboties.

J. Birks: Skolotājiem - labu veselību, lai viņi var izturēt mūsu mīlos, jaukos bērnus. Pašiem skolniekiem novēlu izvēlēties un iet uz konkrētu mērķi.

"Projektam Pēdas" - nepagurt, jo jūsu darbs ir vajadzīgs un meklēt isto balansu starp šovu un darbu talkās. Visiem gribu novēlēt - lai meži un daba ir tādi, lai neviens dzīvnieks nesagrieztu kepu!

B. Brigmāne: Lai visi būtu tikpat priecīgi, laimīgi, satiekot savus draugus un paziņas, kuri nebija satikti kādu brītiņu, un lai saglabātu līdz pat pavasarim gan šo vasaras enerģiju, gan harmoniju pret sevis pašpietiекамбас līmeni, kāds ir septembrā sākumā. Tas būtu vēlējums gan studentiem, gan skolēniem, gan skolotājiem! Un arī "Projektam Pēdas"!

Ē. Škapars: Skolniekiem, studentiem un "Projektam Pēdas" - iet pēdu pēdās!

Jānis Birks

PP: Vai ir kas tāds, ko vēl gribējāt pateikt?

J. Birks: Man nepatīk Raiņa teiktais "Es - pasaules daļa - esmu atbildīgs par visu". Tas iedzen latviešus kaut kādā kosmopolītismā. Man liekas, ka tas īsti pareizi nav. Varbūt tieši tāpēc mums ir tā traģēdijs, ka daudzi latvieši ir cīnījušies plašajā Krievzemē un gājuši bojā. Manuprāt, svarīgi būtu tas "Es - pasaules daļa - esmu atbildīgs par sevi, par saviem draugiem un apkārt esošiem".

PP: Un arī par mūsu mazo, skaisto planētu! :)

Elīna Pinta, Evīja Grīnmane

ATPŪTAI

Mīlestības māksla

What the world needs now
Is love, sweet love.
It's the only thing ,
That's there just too little of.
No, not just for some,
But for everyone...

Tā dzied Jackie Deshannon dziesmā *What the world needs now is love*. Turpinājumā viņa vēl stāsta, ka pasaulei netrūkst kalnu, kuros kāpt vai upju, kuras pārvarēt, bet pietrūkst tieši mīlestības. Dziedātajai gan pilnībā nevarētu piekrist. Piemēram, ja runājam par Latviju un kalniem. Taču ierosinu tagad pievērsties mīlestības tēmai, par kuru pārsteidzoši interesantas domas savā grāmatīnā "Mīlestības māksla" ir izteicis Ērihs Fromms:

"Vai mīlestība ir māksla? Tādā gadījumā tā prasa zināšanas un piepūli. Bet varbūt mīlestība ir tikai patīkams pārdzīvojums, kuru var baudīt, vienīgi pateicoties laimīgai nejaušībai? Lielākā daļa cilvēku šodien neapšaubāmi tic otrajam.

Šī īpašā attieksme balstās uz vairākiem nosacījumiem, kas vai nu vienam, vai visi kopā to pamato. Vairākums cilvēku uzskata, ka mīlestības sākotnējā nozīme ir tikt mīlētam, nevis mīlēt. No šejienes viņiem rodas problēmas, kā tikt mīlētiem, kā būt mīlamiem. Uz šādu mērķi viņi iet par dažadiem ceļiem. Viens ceļš, kuru jo sevišķi izmanto vīrieši, ir būt veiksmīgam, būt tik varenam un bagātam, cik to atļauj cilvēka ienemamā stāvokļa sociālā robeža. Otrs ceļš, kuru labprātāk izmanto sievietes, - būt skaistām, kopjot savu ķermenī, tērpu utt. Vēl ir iespējams kļūt pievilcīgam un to dara gan vīrieši, gan sievietes - , izkopjot labas manieres, kļūstot par interesantu sarunu biedru, esot izpalidzīgam, vienkāršam, nevienu neapvainojot. Daudzi paņēmieni, kā kļūt mīlētam, ir tie paši, kas nodrošina jums veiksmi, paver iespējas "iegūt draugus un atstāt iespaidu uz cilvēkiem". Faktiski tas, ko lielākā daļa cilvēku mūsu sabiedrībā saprot ar jēdzienu "būt mīlētam", patiesībā ir popularitātes un seksuālās pievilcības sajaukums.

Otrs nosacījums, uz kuru balstās jau minētā attieksme par mīlestību nekas nav jāzina , ir pienēmums, ka jautājums par mīlestību ir jautājums par objektu, nevis jautājums par spējām. Cilvēki uzskata, ka mīlēt ir vienkārši, bet atrast īsto mīlas objektu vai tikt mīlētam grūti.

Ar šo faktu ir cieši saistīta vēl kāda īpatnība, kas raksturīga mūsdienu kultūrai. Visa mūsu kultūra balstās uz pirkšanas kāri, uz savstarpēji izdevīgas maiņas ideju. Mūsdienu cilvēku laime ir trīsas, kas rodas, skatoties veikalui skatlogos un pērkot visu, ko vien viņš var atļauties nopirkst, vai nu par tūlītēju samaksu, vai uz nomaksu. Viņš (vai viņa) nolūko cilvēku pēc šī principa. Virrietim skaista meitene un sieviete pievilcīgs vīrietis ir balva, pēc kuras viņi tiekušies. "Skaists" parasti apzīmē jauku īpašību komplektu, īpašību, kuras ir populāras un kurām ir liels pieprasījums personību tirgū. Kas konkrēti padara cilvēku pievilcīgu, tas ir atkarīgs no attiecīgā laika posma modes kā fiziski, tā garīgi.

Iemīlēšanās izjūta parasti veidojas, nemot vērā tikai tās cilvēkveidīgās preces, kas ir cilvēku apmaiņas spēju robežas. Es gribu noslēgt darījumu: objektam ir jābūt iekārojamam no sociālās vērtības viedokļa, un tai pašā laikā tam jāvēlas mani, nemot vērā

Lūk, kas pašlaik pietrūkst pasaulei
Mīlestība, maigā mīla!
Tā ir vienīgā lieta uz pasaules,
Kas tiešām ir par maz.
Tā ir nepieciešama nevis dažiem,
Bet pilnīgi visiem.....

manas atklātās un slēptās labās īpašības un spējas. Tātad 2 cilvēki iemīlas, kad saprot, ka ir atraduši vislabāko tirgū pieejamo objektu, nemot vērā pašiem savu apmaiņas vērtību iespējas. Bieži vien, tāpat kā pērkot nekustamo īpašumu, lielu lomu šajā darījumā spēle slēptās iespējas, kuras var attīstīt. Kultūrā, kurā dominē orientācija uz tirdzniecību un kurā materiālajai labklājībai ir izcila nozīme, nav iemesla brīnīties, ka cilvēku mīlestības attiecības veidojas pēc tā paša apmaiņas principa, kas valda preču un darba tirgū.

Trešā klūda, kas liek domāt, ka par mīlestību nekas nav jāzina, meklējama sākotnējā iemīlēšanās stāvokļa un ilgstošā mīlestības esamības stāvokļa jeb, pareizāk sakot, mīlestības "pastāvības" jēdzienu neskaidrībā. Kad 2 cilvēki, kas bijuši viens otram sveši, tāpat kā mēs visi, pēkšņi lauj savā starpā sabrukst sienai un jūtas tuvi, jūtas kā viens vesels, šis vienotības moments ir viens no uzmundrinošākajiem, visuztraucošākajiem pārdzīvojumiem viņu dzīvē. Tas ir jo brīnumaināks un neatkārtojamāks tiem cilvēkiem, kas dzīvojuši noslēgti, izolēti, bez mīlestības. Šis pēkšņais tuvības brīnums bieži vien ir sasniedzams vieglāk, ja tas ir kombinēts vai arī sākas ar seksuālo pievilcību un piepildījumu. Tomēr šis mīlestības paveids jau savā būtībā nav ilgstošs. Šie 2 cilvēki labi iepazīst viens otru, viņu

tuvība zaudē arvien vairāk un vairāk no savas vienreizības, līdz viņu antagonisms, vilšanās, savstarpējā apnīcība nogalina visu, kas palicis pāri no sākotnējās sajūsmas.

Laikam nav tāda akta, tāda pasākuma, kas tiktu uzsākts ar tik milzīgām cerībām un tīcību un kas tomēr tik regulāri izjuktu, kā mīlestība. Ja tāda neveiksme tiktu novērota kādā citā jautājumā, cilvēki dedzīgi meģinātu noskaidrot tās cēlonus un iemācīties, kā pareizāk rīkoties, - vai arī atmestu tam ar roku. Tā kā pēdējais nav iespējams mīlestības gadījumā, tad šķiet, ka pastāv viens ceļš, kā izvairīties no neizdošanās mīlestībā, - izpētīt šādas neizdošanās cēlonus un turpināt izzināt mīlestības jēgu.

Pirmais solis ir apzinātīties, ka mīlestība ir māksla, tāpat kā dzīve ir māksla; ja mēs gribam iemācīties mīlēt, mums jādara tas pats, ko mēs darītu, ja vēlētos apgūt jebkuru citu mākslas veidu, teiksim, gleznošanu, namdara amatu vai arī medicīnas vai inženierzinātnes. Taču bez teorijas un prakses pastāv vēl trešais faktors, kas nepieciešams, lai kļūtu par meistarū jebkurā mākslā, - šīs mākslas apguvei jāpiešķir maksimāla nozīme. Un varbūt šeit rodama atbilde uz jautājumu, kāpēc cilvēki mūsu kultūrā tik reti cēnšas šo mākslu apgūt, par spīti acīm redzamajām neveiksmēm. Neskatoties uz dzīļajām milas alkām, gandrīz viiss pārējais tiek uzskatīts par daudz svarīgāku nekā mīlestība: veiksme, prestižs, vara, nauda, - gandrīz visa mūsu enerģija tiek izlietota, lai iemācītos sasniegt minētos mērķus, bet gandrīz nemaz enerģijas neatliek, lai apgūtu mīlestības mākslu. Vai tas var būt, ka mīlestība tiek uzskatīta par greznību, kurai mēs nevaram atļauties veltīt daudz enerģijas?"

Elīna Pinta

Rakstā citēts : Ērihs Fromms *Mīlestības māksla*, Jumava, Rīga, 2003.

Oficiālā studentu kredītu banka 2005. gadā piedāvā:

Student, sāc pielāgoties dzīvei uz Zemes!

Hansabankas VISA Classic - pirmā studentu kredītkarte

Vajadzīgās lietas Tu bez maksas saņems Hansabankā:

Studenta komplekts*,
iknedēļas praktiskais laimests iPod,
ieejas karte uz Zvaigžņu seansu Astronomiskajā tornī

Piesakies internetā: www.students.lv

*Studenta komplekts

VISA Classic kredītkarte ar kredīta limitu

Konts Hansabankā

Internetbanka hanza.net

Mobilā banka

Hansa Pensiju 2. līmenis

Loterijas atlauja
Nr. 1027

Hansabanka

LITERĀRĀ LAPASPUSE

Zaļās pēdas dzīvajai elbai

Ieelpa... Izelpa... Ieelpa... Izelpa... leelpa... Izelpa...

Nepieciešamība pēc skābekļa ir viens no dzīvo radību raksturojošiem faktoriem. Varētu pat teikt - visnepieciešamākais. Ja nu ir iespējams kādu laiku iztikt bez ēšanas, dzeršanas, saules gaismas, tad bez skābekļa iztikt ir neiespējami. Un tiesi tāpēc "Projekts Pēdas" šajā vasarā deva nelielu ieguldījumu visas dzīvās radības labā. Sava grandiozā velo-maratona "Krišjāņa Barona taka" laikā iestādījām vairākus kokus un krūmus, neaprobežojoties tikai un vienīgi ar pedāļu mišanu.

Savās pirmās zaļās pēdas atstājam ārpus Latvijas. Igaunijas pierobežas pilsētā Valgā Pedēles upes krastā iestādām vairākus košumkrūmus. Izauguši tie skaisti ziedēs, priecēs garāmgājēju acis un galvenais - ražos papildus skābekli, lai mums būtu, ko elpot. Krūmu ir diezgan daudz, katram sanāk iestādīt vismaz divus. Kad nu visus esam iestādījuši, nodziedam tiem latviešu tautasdziešmu "Bēdu manu lielu bēdu", lai šie aug krāšņi un kupli. Un pilnīgi netraucē fakts, ka kociņi pēc savas izceļsmes ir igaunji, bet mēs savu dziesmu dziedam latviski. Galvenais jau ir enerģētiskais strāvojums, ko mēs tiem dodam.

Ieelpa, izelpa... Ieelpa, izelpa...

Esam jau Latvijā, Raunā. Ir velobrauciena ceturtās dienas rīts. Jau no iepriekšējā vakara mūs tur gaida jauna ozoliņa stāds, kas tā vien grib tikt iestādīts, lai varētu turpmāk daudzus gadus desmitus dzīt savas saknes zemes mātes klēpī. Kaut arī ozols ir tikai viens,

ktrs no mums pieliek savu roku kopīgajai bedres rakšanai, paralēli dziedot arī tautasdziešmas par ozolu, un visai drīz jaunais kociņš tiek uzticēts pārējo dabas spēku gādībai. Un, līdzīgi kā maziem bērniem gultiņas tiek izrotātas ar dažādām spēlmantīnām, tā mēs izrotājam ozola jauno mājvietu ar blakus upē sameklētiem akmeniem.

Ieelpa, izelpa... Ieelpa, izelpa...

Savās zaļās pēdas koku stumbru, sakņu un lapu veidā turpinām atstāt arī Etnogrāfiskajā Brīvdabas muzejā. Šeit preses fotoaparātu zibšu un jaunierasto tautasdziešmu pavadi bābā iestādām ozolu, liepu un bērzu. Muzejā mums palīdz arī Krišjāņa Barona pēcteči Jānis un Matīss Baroni. Īpaši čakls ir 2 gadus vecais Matīsiņš, Kr. Barona mazmazmazdēls! Pat lielā un smagā lāpsta Matīsu nespēj atturēt no vēlmes iestādīt ozolu par godu savam vecvecvecvec-tēvam.

Ieelpojam un izelpojam kopā ar pīlādža stādu, kurš tālāk ceļo mums līdz no Rīgas... līdz Dundagai

Sabile. Skaistā pilsēta pie Abavas upes senlejas. Vīna pilsēta. Kurzemes Šveice. Ir velobrauciena 12. diena un arī šajā skaistajā pilsētā mēs iestādām vienu skaitu koku. Lai jaukais koks būtu vēl īpašaks, dodam tam vārdu "Barons - Pēda". Iespējams, Sabiles pilskalnā mītošie labie senču gari palīdzēs kociņam augt lielam un stipram, jo turpmāk savā dzīvē tas līdzīgi nesis divus spēcīgus vārdus - Barons un Pēdas.

Turpinām ieelpot un izelpot kopā ar pīlādzi, kuru vedam tālāk uz Dundagu...

Klāt jau ir velo-maratona 14. diena Dundagā ar gaisā virmojošu lielā finiša auru. Kaut arī esam noguruši pēc nobrauktais trīspadsmīt dienām, pēdējās negulētās nakts dejām, tomēr atrodam sevī spēķus un kārtīgam finišam par godu iestādām attiecīgi kārtīgu ozoliņu aleju. Mazo ozoliņu ir daudz, gandrīz katram sanāk pa kokam! Un mums ir arī daudz atsaucīgu palīgu, kas palīdz gan dabūt kociņus ārā no podiem, gan apliet. Beidzot iestādām arī mūsu līdzbraucēju pīlādzi!!! Tagad uz mūsu jaukās, brīnumu pilnās Planētas ir vēl par vienu ozolu aleju vairāk!

Un tagad visi ieelpojam un izelpojam kopā ar visiem mūsu jaunajiem kociņiem... Nākamgad brauksim skatīties, kā šie aug!

Evija Grīnmane

Pie iestādīta ozoliņa Raunā

Humoram un pārdomām

DIAGNOZE: Pēdas

ĀRSTĒŠANAS LĪDZEKLIS: talkas

DEVAS: neierobežotā daudzumā, parasti pavasaros un rudenos

BLAKUSPARĀDĪBAS: netīri cimdi un pilni konteineri

PĀRDOZĒŠANAS GADĪJUMĀ: tāds nedraud

ĪPAŠI NORĀDĪJUMI: regulāri pārbaudīt, vai talkas jau nav kļuvušas par dzīvesveidu

LIETOŠANAS INDIKĀCIJAS: lietot kā antidepresantu un pretcelulīta līdzekli

Pētījuma rezultāti liecina, ka izārstēšanās no kaites notiek ne vairāk kā 4-5% gadījumos.

Viendienīte dzīvo dažas dienas, daudzi simti kukaiņu sugas dzīvo vienu vasaru, cilvēks - daudzus gadus, zvaigznes spid daudzus miljonus gadu, priekš mūžīgā visuma - tas ir tikai ļoti mazs mirklītis.

Krievijas zinātnieki Sibīrijā saskatījuši 15 ledus laikmetus. Mūsu saulīte kādreiz nodzīsīs, zeme sasals, iestāsies 16. ledus laikmets. Neatkarīgi no tā, vai mēs šodien spējam aizdomāties, ka mūsu saule kādreiz nebija un kādreiz nebūs, minētās pārvērtības notiek. Kāpēc kļusē zinātnieki? Kad zinātnieku pasaule pateiks patiesību, kad visi to zinās, tad mūsu pienākums būs dziļi noliegt galvas, pasakot paldies par doto iespēju mums šeit dzīvot tūkstošiem gadu.

Saules sistēma nav veidota, lai mēs valdītu pār tās veidotājiem.

SAULE IR MAZA EPIZODE ZEMES MŪŽĀ!

Sākot no 1836. gada Griničas karaliskā observatorija un Amerikas Jūras kara flotes observatorija sāka mērit Saules diametru. Ja atmetam, ka Saule elpo, tas ir īslaicīgi, tad saule katru dienu samazina savu diametru par 36 metriem, 13 līdz 14 km gadā. Ja liekam atpakaļ šos 36 metrus, tad cilvēks uz Zemes ir 20 000 gadus (iznāk, ka agrāk bija par karstu, jo Saule bija lielāka un uz Zemes līdz ar to bija lielāka temperatūra, kas cilvēkam nav pieņemamā).

20 milj. gadus p.m.e. Saulei vajadzēja skart Zemi. Jautājums: - kā 65 miljonus gadus p.m.ē. varēja izmirkt dinozauri?

350 miljonus gadus veca kēdīte tiek atrasta akmeņoglēs. Amerikas kontinentā blakus dinozaura skeletam tiek atrasts cilvēka skelets!

Sākot no 1985. gada janvāra meklējumi atbildes. Šobrīd atrasti piedāvāju jums. Es nepretendēju uz patiesību - tā ir mana versija.

Kad Saule zaudēs savu masu, Zemei pietrūkst Saules siltuma un tās virsma sasals, Saule nevarēs noturēt Zemi savā orbītā. Tā aizpeldēs galaktikā. Vēlāk Zeme "atradīs" citu zvaigzni, kas pildīs Saules funkcijas (*Saule ir zvaigzne*) - būs beidzies kārtējais ledus laikmets. Tā ir mūsu planētas nākotne.

Tāla pagātnē. Sasalušo Zemi sāka karsēt Saules stari. No tās pacēlās milzīgi tvaika mākoņi, kuru iespāidā sāka izlīdzināties krasā diennakts temperatūra. Pastāvīgās lietusgāzes un milzīgie plūdi sašķiroja zemi granti, smiltri, mālos un izveidoja šodien redzamos paugurus, kalnus, gravas.

Toreiz cilvēkiem vai citām būtnēm piemērots un apdzīvojams bija Marss (*Saules starojums bija tam labvēlīgā attālumā*). Šodien līdzīgas reakcijas notiek uz Venēras.

Tāla nākotne. Saule nodzīsīs, pāri paliks metāla kodols, kas ar laiku atdzīsīs un lēni apaugs ar putekļiem - būs piedzīmusi jauna planēta.

Zemes centrā ir metāla kodols, uz kura pa putekļītu sakrājies 2900 km biezus slānis. (*planēta Zeme ir kādreiz bijusi zvaigzne*).

Cik tad veca ir mūsu planēta?

Zvaigzne nevar piedzīmīt blakus planētai, kuras diametrs ir vairāki miljoni km.

Planētu ceļš no zvaigznes līdz zvaigznei ir ļoti garš. Okeāns uzreiz nesasala. Šie milzīgie okeāna plašumi, vēja dzīti, stūma ledu pa krastiem augšā simtiem kilometru, kas sastūma augu valsti lielās kaudzēs, ko iekonservēja aukstums un putekļu slānis. Šīs kaudzes pie nākošās zvaigznes būs pārvērtušās akmeņoglēs. Padomju automātiskā stacija ziņoja, ka Venēras grunts veidošanā piedalījies ūdens. Toreiz Venēra bija pie citas zvaigznes. Šodien tur ir + 360°C - + 500°C. Kad Zeme sasals, kā šodien Marss, uz Veneras varēs dzīvot, tikai būs jānoregulē dienas garums. Uz Zemes akmeņoglu gabalā atrasta zelta kēdīte, rēķinot, ka ir 275 līdz 350 miljonus gadus veca (100 000 gadus pirms mūsu ēras Saule sildīja 6 reizes stiprāk. Ja šodien vasaras dienā ir vidēji + 25°C, tad toreiz + 150°C, kas cilvēkam ir par daudz). Klints lūzuma vietā skaidri redzams zābaka nosiedums. Iezis attiecas uz kembrija periodu - 500 miljonus tāla pagātnē.

Varbūt kā pasakā - pašlaik Zeme ir orbītā pie mazmeitas Saules. Kad tā bija pie citas zvaigznes Mammas - nomira dinozauri. Vēl

pirms tam tā riņķoja orbītā pie Vecmāmiņas - meitene piesēja pie koka kēdīti un aizmirsā. Kad planēta bija Vectēva gādībā, ģeologs Jānis atstāja pēdu nospedumus vietā, ko toreiz vēl nesaуca par klinti.

Uz Marsa ir piramīdas (kad Saules diametrs bija 15 x lielāks kā šodien, planēta bija apdzīvota, tad cēla piramīdas. Marss bija 1/10 no Zemes masas. Vēl tūkstošiem reižu šo planētu varēs likt pie zvaigzniem, kamēr tāsas Zemes masu. Iespējams, ka cilvēks varētu dzīvot uz lielākas planētas kā Zeme, jo cilvēkam ir spēja pielāgoties.

Iesaku domās pacelot, vienalga uz kuru pusi, ar gaismas ātrumu - 8 minūtēs līdz Saulei, dažas dienas - un jau laikā no Saules sistēmas. 4 vai 3 gados līdz tuvākajai zvaigznei. Braucam ārā no galaktikas, preti jaunai galaktikai. Uz nodzīsūšo zvaigžņu kodoliem vēl nav putekļu, nav zemes kur dzīvot. Visapkārt milzīgs tukšums. Kaut kur priekšā skaisti deg Kvazāra zvaigzne. Tās pēdējās zvaigznes, kas krit šajā šķidrajā masā izsīt šķakatas tik augstu, ka gaismai šo attālumu jāveic divās dienās. Mums blakus melns caurums, laikam no dzelzs. Interesanti kāds spiediens centrā? Vienalga uz kuru pusi lidotu, vienalga cik tālu, cik tālu pagātnē vai nākotnē. Visums būs tāds pats kā šeit, tāds pats kā šodien. Tas pats attiecas uz vistu un olu, kas vienmēr bija un būs.

Bet, - dodamies atpakaļ uz Zemes. Mēs mežā sakūrām ugunskuru, kurš jēnām izdeg. Mēs visu laiku tam pietuvojamies, lai saņemtu sev nepieciešamo siltuma devu - ne par daudz un ne par maz. Ugunskurā mēs malku varam piemest, bet saulei, lai pagarinātu tās mūžu, mums malkas nav. Saule ir parasta zvaigzne, tātad tāpat kā citas tā nodzīsīs. Ir bijušas vajadzīgas daudzas zvaigznes, lai cilvēce būtu spējusi attīstīties līdz tam līmenim kāds ir šodien.

Pēc manām domām, cilvēce un cita dzīvā radība kalpo kā gēnu fonds. Mēs esam atvesti, palaisti mežā kopā ar dzīvniekiem, visi uz vienādiem izdzīvošanas likumiem - lai būtu dabīgā izlase, kur spēcīgākais izdzīvo , tāda veidā veidojot visoptimālāko gēnu kombināciju cilvēkiem kā sugai.

Bet cilvēks ir attīstījis savas smadzenes un kļuvis slinks un fiziski nepiemērots izdzīvošanai. Cilvēks māksligi saglabā savus neveselos pēcnācējus, tādā veidā apdraudot savu sugu. Varbūt psihiskās novirzes (agresija, pašiznīcināšanās u.c., veidojas nepareizā gēnu salikuma dēl?)

"Atlantiem esot bijis augsts attīstības līmenis un tieksme uz jaunumu - viņi pazuda. Mēs pēc Atlantiem esam nākošās rases pārstāvji, un spriežot pēc visa, ejam to pašu ceļu ko Atlanti. (Jelena Blavatska).

Mūsu pienākums ir dziļi noliegt galvu, pasakot paldies par doto iespēju mums - cilvēkiem šeit - uz planētas Zeme dzīvot tūkstošiem gadu. Saules sistēma nav veidota, lai mēs valdītu pār tās veidotāju. Cik ilgi mēs varēsim karot, slepkavot, postīt planētu, nūrgāties par visu dzīvo, indēt un kropjot pēcnācējus fiziski un garīgi?

Ļoti lūdzu, cienījamie cilvēki, uzvedīsimies tā, lai mēs nepazustu kā Atlanti, lai nepiedzīvotu kārtējos grēku plūdus. Lūdzu padomāsim par nākotni, mums pašiem tajā būs jādzīvo. Agri vai vēl planēta, lai aizstāvētu sevi, uzsāks cīņu ar cilvēku. Varbūt tā jau ir sākusies.

Eduards Zablockis

Kosmiski caurstrāvotā optimizēšanās

Lai cik nopietns arī bija mūsu velo-maratons, kaut kādi noslēpumainie impulsi mudināja mūs nezaudēt dzivesprieku un uzturēt nepārtrauktu optimismu gan pa dienām, gan arī naktis. Nopietns tādēļ, ka 14 dienas uz riteņa tomēr nav nekāds joks, dažkārt dienas kilometrāžā sasniedzot pat 80 km.

Sauļe mūs karsēja un arvien izspieda uz mūsu ādām jaunas sviedru lāses, kalnainie ceļi gurdināja, grants un bedres drebināja. Taču par spīti šiem pašsprotamajiem grūtā ceļa apstākļiem mēs atradām sevī noglabātas spēku rezerves, lai vakaros dziedātu tik ilgi, kamēr rīta ausma sāka krāsot gaišaku debess pamali. Un ne jau miega dziesmiņas dziedājām, bet pamatīgi jaistras un brižiem pat tīri trakulīgas dziesmas, kur nācās pamatīgi izlocīt balss saites!!!

Tomēr ar dziedāšanu vien mums nepietika. Tā vien kārojās kādu īpašu atrakciju ar savu devu romantikas, adrenalīna un mistikas. Tieši tādēļ Raunā ap 2 naktī ar lāpām devāmies gājienā uz Velnalu. Tas bija tas, ko mums vajadzēja - visi bija sajūsmīnāti līdz pat šūnu kodolu centriem.

Starp citu, arī malkas meklēšana nakts vidū var izvērsties par īpašu piedzīvojumu. Par to pārliecinājāmies Īrglos, kad ugunskurs jau sāka dzist, bet gulēt vēl negribējās. Nekas cits neatlika, kā doties malkas meklējumos. Pēc vairākiem nesekmīgiem mēģinājumiem, kas izpauðās riteņu lukturīšu gaismā cenšoties ieraudzīt kaut ko dedzināmu pie upes krastā augošiem kokiem, pajautājām vietējiem nakts futbolistiem, vai viņi mums var palīdzēt šajā problēmā. Un labie cilvēki mums parādīja dažus savu laiku nokalpojušus dēļus. Mūsu ugunskurs bija glābts!

Visādos gudros tekstos par pareizu ēšanu bieži minēts, ka treknus ēdienus uz nakti pieēsties nevajadzētu, arī ar saldumiem pārmērīgi aizrauties nevajadzētu. Bet vai astoņas dienas nominušies cilvēki spēj turēties pretī tik spēcīgam kārdinājumam kā kaste ar zemenēm un liela bloda ar putukrējumu? Protams, ne! Jo īpaši nemot vērā, ka pēc saldām un sulīgām zemenēm esam ilgojušies katru dienu. Tieši tādēļ Krimuldā 90% no mūsu vakariņām veidoja zemenes ar putukrējumu. Tovakar mums nevajadzēja ne dziedāšanu, ne adrenalīnu, ne mistiku.

Bet mūžīgi tās zemeses tomēr nespēj aizstāt adrenalīnu, tāpēc, nakšņojot pie Struteles muižas, jau atkal aizvērtējām vārdu. Nolēmām meklēt spokus muižā. Uz turieni ejot, aprunājāmies par dzīvi arī ar vientoļajām vardēm uz ceļa. Tālākā notikumu gaita bija izbaiļu sajūtas, kliedzienu, rēcienu, spiedzienu un arī smieklu pārpilna!!! Pēc tam gan mierīgā līdzsvara

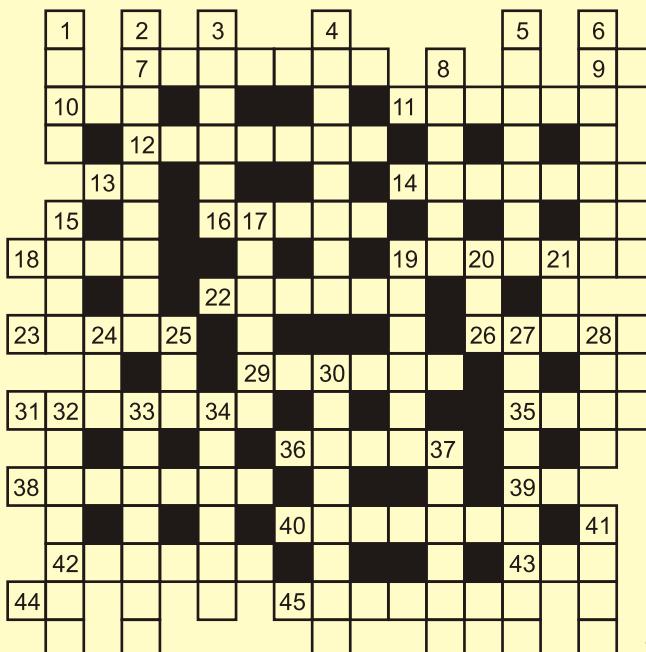
atgūšanai pasēdējām pie ugunskura un dažas stundas padziedājām, līdz nogurums aizdzina mūs gulēt.

Par garlaicību un jaunām idejām mēs tiešām nevarējām sūdzēties. Nakšņojot pie Abavas rumbas, divi mūsu grupas biedri noorganizēja fantastiskas nakts orientēšanas sacensības. Sadalījāmies izlozētās komandās pa divi un, izdzirdot komandu "Starts!", devāmies trasē, kura nebija īpaši viegla. Skrienot ar lāpām, bija jāsalaša suņuburķu pušķis, 10 čiekuri, malka ugunskuram, jāsaskaita, cik papīra šķīviņi izlīkti trasē, jāāterceras uzraksts uz viena no tiem, jāatnes ūdens plastmasas glāzīte un atpakaļ jāatnes vesels balons, kuru piepūstu mums izsniedza pirms starta, kā arī jāatskrien ar degošu lāpu. Un tas viiss uz laiku! Turklat tā bija nakts, kad visapkārt savus noteikumus piesaka Tumsa, kā arī meža tacījas ir koku sakņu izraibinātas, aiz kurām tik viegli paklupt, garā zāle tā vien kēras kājās, plastmasas glāzītes ir tik viegli plīstošas un balons spēj pārsprāgt, pat viegli pieskaroties smilgai. Bet finišējot mēs visi bijām uzvarētāji, jo tādu atrakciju pat nav ko salīdzināt ar TV redzamajiem realitātes šoviem.

Savukārt pēdējo velomaratonu nakti nolēmām izbaudīt īpaši svīnigi. Lai būtu pamatīga svētku noskāna, uzaicinājām ar mums liksmot visus iespējamos braucienā dalībniekus, kuri ar mums bija kopā braukuši līdz Rīgai. Mētājām frīsbiju, pērāmies pirtī, dejojām līnijdejas, kamēr tulzinas uz pēdām gandrīz uzmetās, un atkal piedalījāmies šovā "Nakts orientēšanās". Šoreiz gan ar nedaudz savādākiem noteikumiem - komandas varējām izvēlēties paši (katrā pa 3), ar lāpām trasē bija jāatrod maksimālais skaits no tur paslēptajām pudelēm un dakšīpām un jāatnes kāds pašu atrasts atkritums. Turklat katrai komandai jāizceļas ar kaut ko īpašu. Piemēram, komanda "Ādams un levas" bija dekorējušies ar dabas veltēm - koku zariem un zāles stiebriem - un saviem konkurentiem veltīja jaistras dziesmas!!!! Arī šajās sacensībās zaudētāju nebija, jo emocijas, smieklī un kopības sajūta ir īpašības, ko par naudu nenopirksti un ar balvām nevinnēsi.

Nu ko, šī gada velomaratons "Krišjāņa Barona taka" ir noslēdzies. Un tieši tādēļ ikviens tiek aicināts mums pievienoties nākošajā gadā tajos pašos datumos, lai kopīgiem spēkiem braucienu padarītu vēl krāsaināku, atraktivāku un jautrāku!!! Uz tikšanos nākamgad!

Evija Grīnmane

Sastādīja V. Kalniņa

Horizontāli:

7. Sievētes vārds (dsk.)
9. Upe Itālijā.
10. Latvijas Olimpiskā komiteja.
11. Virieša baiss.
12. Sporta veids ar ieroci.
13. Grieķu barts.
14. Jūra starp Itāliju un bijušo Dienvidslāviju.
16. Mugurkaula turpinājums dzīvniekiem.
18. Romāna "Kamēļu dāma" autors (1824.-1895.)
19. Pilsēta ASV, kurā 1996. gadā notika vasaras XXVI Olimpiskās spēles.
22. Jēzus audžutēvs.
23. Freimaņa grupa.
26. Zivis ar sārtām spurām.
29. Asteru dzimtas lākstaugs ar durstīgiem augļiem.
31. Latvijas sportists, zelta medaļas ieguvējs šaušanā 1988. gada olimpiskajās spēlēs Seulā.
35. Pirms 5000 gadiem ķīnā aizsākts sens sporta veids.
36. Kurzemnieki.
38. Ēdienreize.
39. Ķīmiskā elementa - kurčatovija simbols.
40. Nicinošs, izaicinošs, ironisks.
42. Ľoti taukaina.
43. Norādāmais vietniekvārds.
44. Saules dievs ēģiptiešu mitoloģijā.
45. 1882. gada dibinātais lielvalstu bloks - Lielbritānija, Francija, Krievija.

Vertikāli:

1. Latvijas sportists, zelta medaļas ieguvējs šķēpa mešanā, 1980. gada olimpiskajās spēlēs Maskavā.
2. Sporta zirgs.
3. Latvijas sportiste, zelta medaļas ieguvēja kamaniņu sportā 1984. gada olimpiskajās spēlēs Leikplesidā.
4. Latvijas sportiste, pirmās zelta medaļas ieguvēja šķēpa mešanā 1956. gadā olimpiskajās spēlēs Melnburnā.
5. Latviete, zelta medaļas ieguvēja šķēpa mešanā 1960. gada olimpiskajās spēlēs Romā.
6. Apņemt, apkert, pieglaust.
8. Pārvietoties ūdenī.
15. Pagasts Ventspils rajonā.
17. Plāna velmēta metāla loksne jumta segumam.
19. Dīgsītiņš.
20. Juhana Smūla (1922.-1971.) drāma.
21. Avīze.
24. Nedaudz.
25. Izcili lidojāji.
27. Sacensības.
28. Zemledus peldētāju nosaukums.
30. Latvijas sportiste, zelta medaļas ieguvēja basketbolā 1976. gada olimpiskajās spēlēs Monreālā.
32. Apstrādātas ar arklu.
33. Vācijas pilsēta, kurā notika XX vasaras olimpiskās spēles.
34. Japānas pilsēta, kurā notika XVIII Ziemas Olimpiskās spēles 1998. gadā.
37. Norvēgu rakstnieks (1828.-1906.), romāna "Spoki" autors.
41. Olimpietēs, zelta medaļas ieguvējas, kamaniņbraucējas vārds.

PROJEKTS PĒDAS

Saudzēsim mūsu planētu!

Let's save our Planet!

Lasst uns unseren Planeten schönen!

Будем беречь нашу планету!

Sauvegardons notre Planète!

SAUDZĒSIM UN RŪPĒSIMIES PAR DABU, jo mēs esam daļa no tās!

Sūtiet savus priekšlikumus un idejas, kā arī informāciju par to kas notiek mūsu apkārtnē.

Mūsu adrese: "Projekts Pēdas", Elizabetes 49, LV 1010; e-pasts: pedas@pedas.lv, telefons 9835605, fakss 7240178.

Pat atpūta, ar mīlestību pret planētu

Talkas - Šķiet ir viskolorītākais "pēdinieku" (jeb kam nu tuvās vārdiņš "pēdotāju") mīlestības apliecinājums dabai un planētai kopumā, par kuru netika aizmirsts arī šis vasaras velomaratonā "Krišjāna Barona taka". Un kādēļ gan, pēc aptuveni 80 nomītiem kilometriem, neizlocič kājas mežā meklējot jaunlaiku vēstures avotus?

Uzzinājuši, ka Valga (Igaunijā) nevar lepoties ar vietējo "cūkmenu" šmucēm (man gan tas vēl joprojām ir zem "? zīmes :)) , pavisam citu ainu atklājām pirmajā vakarā pēc atgrīšanās "Dzimtajā krastā - respektīvi atpūtas vietā pie Gaujas, ceļa posmā Valka - Smiltene. Nezinu vai var (vai maz drīkstu?) saukt šo cilvēku sugu par "neaptēstiemi", taču ar to nu Jums, mani mīlie, lasot šo rakstu nāksies saskarties vairākkārt :). Un tā, ar šo radījumu grupējumu "gara darbiem" pēdinieki uzsāka savu pirmo vasaras sezonas talku, kurā čaklie pirkstiņi, rakājoties pa stikla pudeļu un to lausku bedri, neformālā gaisotnē tikās ar pirmajām Latvijas mežu radībīnām (čusku). Bet pats patīkamākais noslēgumā - silta pelde Gaujā un nodziedāta nakts :).

Gandrīz nedēļu iztikuši bez atkritumiem, sasniedzām Ratnieka ezeru Līgatnē, kurā pēc kārtīgas, lieliski atvēsinošas peldes, nolēmām kopā ar vietējām, sauli milošajām dailavām, uzkopt ezera peldvietu. Šī eksprestalka pierādīja cik kolosāli, kad meitenes talko peldkostīmos :)) (ierosinu šo normu ieviest, kā obligātu arī turpmākajās Pēdu talkās :)) un, ka tas lieti noder arī džekiem, jo ieraugot šādu skaitistumu, vienā mirkli arī darbi veicas vairākkārt labāk.... Tā vienā mirkli, kamēr dailais dzimums ar cimdiem un baltajiem maisiem rosījās pa pludmali, džeki no koku stumbru gūsta atbrīvoja atkritumu konteineri un aplimēja ar "Projekta Pēdas" uzlīmītēm. Rezultātā - mīlie Līgatnes talcinieki, gaidīsim Jūs 3.decembrī Skonto hallē uz noslēgumu! Bet morāle viena - turpmāk talkās un pasākumos - meitenēm armijas džeku fons, bet džekiem - bikini tērptu meiteņu fons :).

Tālāk mūsu ceļš veda caur Rīgu Kurzemes virzienā un nonākuši finiša taisnē - vienā no pēdējiem vakariem iebraucam atpūtas vietā pie Abavas rumbas, kur noritēja kārtējā ašā talka, lai novērstu "neaptēsto" mākslas izpausmes upē un plavīnā ap to. Jau pēc 15 minūtēm plavīja un upe bija tīras un kūpēšanu uzsāka kārtējais vakara ugunkurs, un plavīnu piepildīja mūsu teltis.

Viennozīmīgi grandiozākais pasākums norisinājās noslēguma dienā Dundagā, kurā pēc negulētas noslēguma nakts, kuru pavadijām dziedot un dejojot, par spīti lietainajam laikam, ar milzīgu sparu attīrijām ceļmalas pie iebraukšanas pilsētā.

Tā nu vēl 4 vietais uz mūsu mīlās planētas kļuvušas dabiskākas un skaistākas, atgūstot savu seju, tīribu un dabisko smaržu...

Ronalds Šulcs

www.cukmens.lv

Koks ir organisms, kas palīdz mums elpot - tātad dzīvot.

Zajajai krāsai nevajadzētu kļūt par minoritāti, tāpēc AS "Latvijas Valsts meži" dara visu, lai saglabātu Latvijas mežus, tai pat laikā neaizmirstot par cilvēku ērtībām.

Atbalstot "Projektu Pēdas", mēs apliecinām savu piederību dabai.

Mēs strādājam tā, lai zajās krāsas kļūtu vairāk.

Jo uzskatām, ka katram cilvēkam ir tiesības atpūsties tīros un zaļojošos Latvijas mežos.

Ieskaties www.lvm.lv !

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Manas dzīves jaunākais murgs...

Es gulēju ar acīm vajā, vismaz man tā šķita, jo nevarēja būt, ka esmu nomodā un nevarēja būt, ka manas acis ir ciet, jo es redzēju visu pārāk skaidri

Bija naks, bet aiz loga kaut kāda nez no kurienes nākoša gaisma parādīja ainavu, kas man šķita Hičkoka filmu cienīga. Blakus māja bija izpostīta, logu tajā nebija, visi 9 stāvi bija tukši un izcaurumoti kā pēc bombardēšanas. Cilvēka nebija neviena.

Es nodomāju: - kā es varēju nepamanīt, ka ir jau sācis karš?

Visi par to runāja beidzamos divus mēnešus un nu tas bija noticeis. Bet kāpēc tik klusi?

Iznīcinātājiem vajadzēja arī manu māju iznīcināt, bet es mierīgi guļu savā gultā un pat neesmu pamanijusi kā Latvijā grūst mājas.

Paskatoties pāri balkona malai es beidzot ieraugu cilvēku, kurš visiem spēkiem cenšas uzrāpties pa balkonu margām uz augšējiem stāviem. Iespējams, ka zaglijs. Bet es esmu mierīga, manam balkonam ir dzelzs restes. Cilvēka roka ieķeras restes un es ieraugu seju, kas mani tik ļoti iepriecina, ka sāku smaidīt visai muļķīgi un šādā situācijā gandrīz vai nepiemēroti. Tas ir mūs ģimenes ārststs, kuru ir izsaukusī augšējā stāva kaimiņiene. "Labvakar!" - un rādu ar īkšķi, ka tas ir super! Viņš atsmaida un rāda man savu jauno ārsta licenci, kura ir apstiprināta Eiropā. Tas būsot bonusss viņa honorārā.

Es apsēžos uz balkona malas un raugos naksnīgajā pilsētā. Tā ir izmirusi, nopostīta. Tajā nav neviena koka, neviena luksofora, neviena cilvēka. Tikai ģimenes ārststs rāpjās uz 9 stāvu pie sava pacienta, ar cerību saņemt papildus honorāru.

Man paliek skumji un es vairs nesaprotu kurš gads patreiz ir iestājies. Es gribu lidot. Atspēros no balkona malas un man tas izdodas. Es kādreiz lasīju, ka cilvēki senos laikos ir mācejuši lidot un ļoti nokoncentrējoties, daži to varot paveikt arī mūsdienās.

Es lidoju un redzu, ka ziedošas ābeles pārtop lielos un skaistos ābolos.

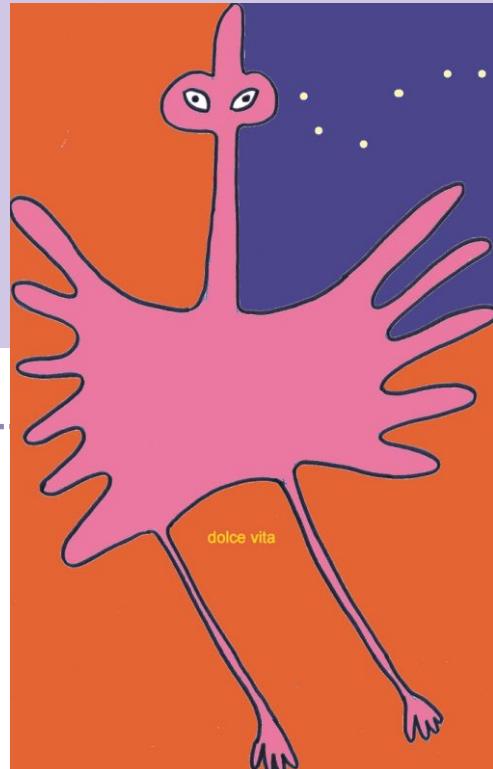
Es redzu kā putni ar ieģipsētiem spārniem mēģina tikt uz Dienvidiem.

Es redzu kā upes iztvaiko un pārvēršas zilās lidmašīnās.

Es redzu kā neliels cilvēku pulciņš mācās lidot.

Es viņiem māju, bet viņi mani nerēdz.

Un tad es saprotu, ka tā ir tikai nākotne un man jālido atpakaļ savā mīkstajā, siltajā gultiņā.

Mēs esam ceļotāji, kas devušies kosmiskā ceļojumā - zvaigžņu putekļi, kas griežas un dejo bezgalības virpuļos un mutuļos. Dzīvība ir mūžīga, bet tās izpausmes - nīcīgas, īslaicīgas un pārejošas.

Gautama Buda reiz teicis:

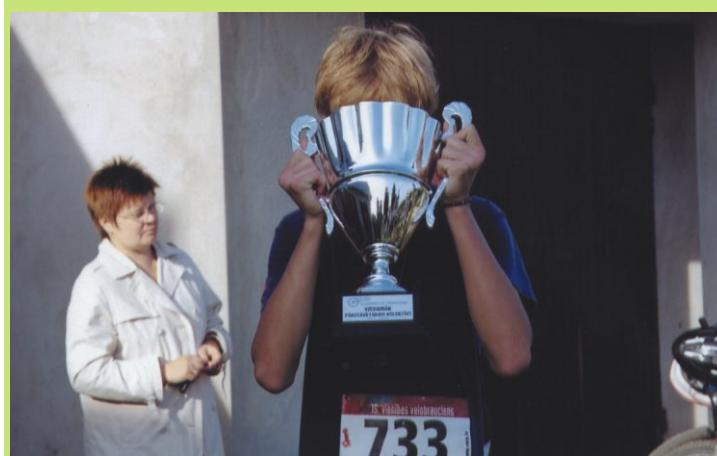
Mūsu esība ir tikpat īsa cik rudenīgie mākonji. Es raugos, kā dzimst un mirst būtnes, un man liekas, ka es skatos deju

Dzīve kā zibens atspulgs debesīs, tā aizplūst kā straume no stāva kalna."

Uz brīdi mēs esam apstājušies, lai satiktu cits citu, lai iepazītos, lai milētu, lai dalītos cits ar citu. Šis mirklis ir dārgs, bet tas nav bezgalīgs.

Skaistums nav tik vien, cik cilvēks viņa atrod un sev sagatavo. Arī tur, kur cilvēka acs nekad nesniedzas, daba dzīvo skaistumā ar savas pašas nolūkiem (J.Rainis)

Ja mēs esam kungi mūsu dzīmtajā zemē, tad mūsu pirmsais pienākums ir saudzēt dabu, ko liktenis ir nodevis mūsu rokās. (K. Skalbe)

Pēdu komanda piedalījās Vienības velobraucienā, kas jau tradicionāli notiek Siguldā. Kopā bijām 55 cilvēki, kurus apvienoja ideja par tīru vidi un aktīvu dzīvesveidu.

Mēs (kā jau tas bija ieplānots :)) uzvarējām un uz mājām aizvedām Sporta Pārvaldes sudraboto kausu.

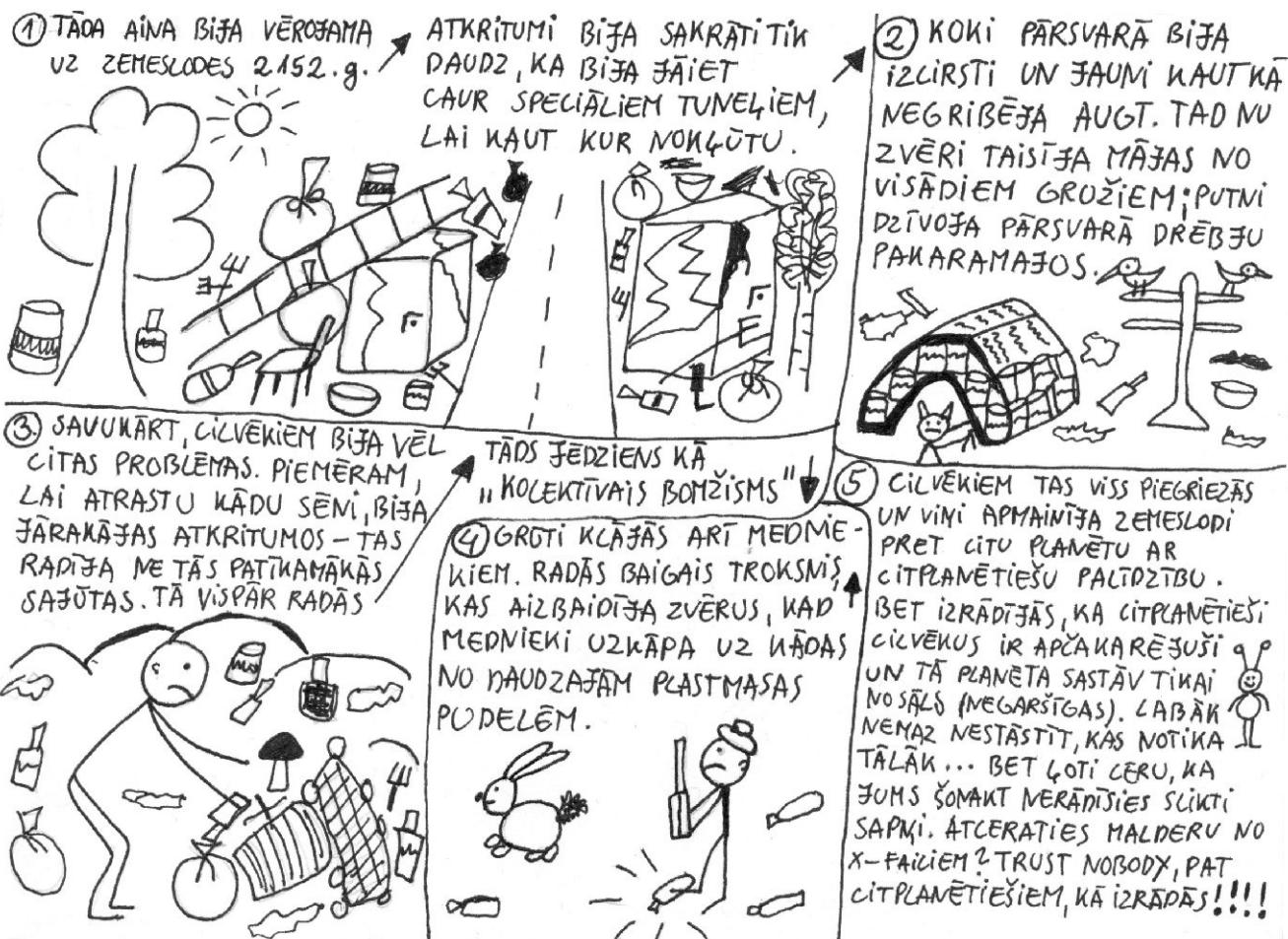
To iesvētījām ar šampanieri Siguldā un atvedām uz Rīgu. Apsveicam visus, visus, visus - arī pārējo komandu dalībniekus!

Uz tikšanos nākamajā gadā un... pamēģiniet mums to kausu atņemt!

Bet labāk - startējet kopā ar mums!

Jūsu projekts Pēdas!

KOMIKSS

Autore: Elīna Pinta

MŪSU ĢENERĀLSPONSORS

MŪSU SPONSORI UN ATBALSTĪTĀJI

Paldies visiem, kas mūs atbalsta!

Šī avizite ir bez maksas. Izlasīt pats un iedod izlasīt citiem!